హరిశ్చంద్రమతి

"ఐ లవ్ యూ డార్లింగ్" అన్నారు మా వారు. ఓనాడు నేను మంచి పన్లో ఉన్నప్పుడు పిల్చి, అనడమే కాకుండా ఆ లవ్వంతా ఏరై ప్రవహించే చూపొకటి చూసేరు. "చూపుల" డిక్షనరీ వెతికితే "నా మాట నమ్మవూ" అని ఆ చూపు కర్థంట! బావుంది. దివ్యంగా ఉంది. ఇంత క్లాసిక్ బోర్ విని చాలా కాలమైంది.

అల్లప్పుడెప్పుడో, ఆర్నెల్లక్రితం...

నక్కలు పసిపిల్లల గోరీలు త్రవ్వే వేళ.

గుడ్లగూబ కలలోకి వచ్చిన పక్షిపిల్లలు కెవ్వున కేక వేసి తల్లి రెక్కల క్రింద నక్కిన వేళ.

ఆ పిల్లల్ని చల్లగాలి ఉయ్యాల లూపిన వేళ.

సెలయేరు జోలపాడిన వేళ.

నేను వెన్నెట్లో డాబామీద నా నవల సినిమా కలగం టున్న సుముహూర్తాన.

"ఏవిటోనే అమ్మీ. ఈ మధ్య నిన్ను తెగ ప్రేమిం చేస్తున్నాను స్మీ" అన్నారు మా వారే.

సినిమా సగంలో ఉన్న నాకు మా వారి డైలాగు తెలుగే అయినా అర్థంకాలేదు. ఆయన కలవరిస్తున్నారా?

నేను కలగంటున్నానా!

"ఏంవిటోనే అమ్మీ! ఈ మధ్య నిన్ను తెగ ప్రేమిం చేస్తున్నాను" మళ్ళీ అదే డైలాగు.

ఈ డైలాగు నా నవలలోనిది కాదు. ఠక్కున కన్ను విప్పేను. ఎదురుగా మా వారు "నే నిప్పుడే ఖూనీ చేసేను. నన్ను క్షమించవూ" అన్నంత దీనంగా మొహంపెట్టి కూర్చు న్నారు.

ఛ! ఛ! కమ్మటి నవల కల పాడై పోయింది.

ఛర్రున కోపం వచ్చింది.

"నిక్షేపంలాంటి నిద్ర పాడుచేసింది యీ పాడుమాట చెప్పడానికా? పడుకోండి పడుకోండి ఊరికే చంపక. మీరు ప్రేమిస్తున్నది నన్ను కాదు, ఇదిగో....

యీ వెన్నెల్ని,

యీ మంచుని,

ఆ పున్నాగ పువ్వుల్ని,

వాటి కమ్మటి వాసనని,

కన్నె పిల్లల్లా కన్ను కొడుతున్న ఆ లేత నక్షత్రాల్ని, ఎందుకొచ్చిన సొళ్ళు కబుర్లు కాని అంతగా నిద్రరాకపోతే ఏదైనా పుస్తకం చదువుకోండి" అన్నాను.

కోపంలోనో, కల మైకంలోనో కసిరేనే కాని ఆ తరవాత పాపం చాలా జాలేసింది అతని చిన్నబోయిన మొహం చూసే.

ఏమో! ఒకవేళ నిజమే చెప్పేరేమో!

అంత ఆశతో చెప్పిన మనిషిని మరెప్పుడూ హర్ట్ చెయ్యకూడదనిపించింది. లేకపోతే అదే డైలాగు యీ సారి ఇంగ్లీషులో విన్నప్పుడు మామూలుగా అయితే.

"బావుంది సార్! మీకేం పన్లేనప్పుడూ, ఏం తోచనప్పుడూ నేనెంత పన్లోవున్నా పిల్చి యిలాంటి పిచ్చి మాటలు చెప్పటం వుంది చూసేరూ! బ్రహ్మాండంగా ఉంది. ఎలక్షను స్పీచిలాగ అస్తమానూ అదేమాటా? ప్రియురాలిమీద వుండే దాన్నే ప్రేమ అంటారు. పెళ్ళాంపట్ల వుండేది కేవలం డ్యూటీ ప్రియురాలే పెళ్ళాం అయితే ప్రేమకూడా డ్యూటీ అయిపోతుంది. పెళ్ళాం ప్రియురాలు అవదు కాబట్టి ఆ రెండో ప్రశ్న లేదు.

నేనెంత ఫూల్‌నైనా అంత మాత్రం తెలుసు. పోనీ లోకవిరుద్ధంగా మీరు నన్ను ప్రేమిస్తున్నారనే అనుకుందాం. అంతమాత్రాన అదేదో ఎవార్డు విన్నర్లాగ అస్తమానూ పాడక్కర్లేదు. మీరు ప్రేమించినా, మించకపోయినా నేనెక్కడికీ పారిపోను. పెళ్లైన కొత్తలో యీ మాటలు అని వుంటే కొంత సందర్భం అయినా ఉండేది. నలభై ఏళ్ళూ, నలుగురు పిల్లలూ నెత్తిమీదికొచ్చేక యివేం మాటలు? నిజంగా మీ

దగ్గర అంత స్వేర్ ప్రేమ ఉంటే, అదుగో, అలా సెంటరుకెళ్ళి ఎవరికైనా యిచ్చిరండి. మీకు మనసు తేలిక పడుతుంది. నాకు తెరిపిగా వుంటుంది" వగైరా చాలా అనుండేదాన్ని కాని క్రితంసారి అతని చిన్నబుచ్చుకున్న మొహం జ్ఞాపకం వచ్చి ఒక చిన్న నవ్వుతో ఆ ప్రేమ డైలాగుకి జవాబిచ్చి లోపలికి పోయాను. ఆయన మంచితనంలో నాకు నమ్మకం ఉంది. అయినా...

ప్రాణానికీ, భయానికీ అవినాభావ సంబంధం ఉంటుందేమో!!

ఎలక్కి పిల్లంటే,
కప్పకి పాముంటే,
కొందరికి డబ్బంటే,
మరికొందరికి ఆడవాళ్ళంటే (ఆడవాళ్ళకు కూడా)
కేపిటలిస్టులకి కమ్యూనిస్టులంటే,

యిలా ప్రతి ప్రాణికి ఏదో ఒక భయం ఉంటుంది. కాని నాకు మాత్రం "అతి మంచివాడు" అంటే అపరిమితమైన భయం.

ప్రతి భయం వెనక ఓ ప్రబల కారణం ఉంటుంది.

నా భయానిక్కారణం బహుశా ఆనందరావే అనుకుంటాను. మావారి శత్రువులు నాకు శత్రువులు కారు కాని మావారి ఫ్రెండ్సు నాకూ ఫ్రెండ్సే. ఆనందరావు మావారి బెస్ట్ ఫ్రెండు.

మా వారు తనువైతే అతను మనసు.

అతను జీవాత్మ అయితే, యితను పరమాత్మ.

యితను పెన్నైతే, అతను యింక్.

అతను యింకైతే, యితను సీసా.

యితను సీసా అయితే, అతను మూత.

అదే వాళ్ళ సంబంధం.

"లోకోభిన్నరుచి" అన్నది ఆనందరావు విషయంలో మాత్రం నిజం కాదు. ఆనందరావు "అతి మంచివాడు" అన్నది సర్వే సర్వత్ర ఆమోదించబడినది.

అయితే "మంచివాడు"కి నిర్వచనంలో మాత్రం అందరివీ అన్ని అభిప్రాయాలు-

"నిజంగా ఆనందరా వున్నాడే ఆహా సాక్షాత్తు ఆ శ్రీరామచంద్రుడే మళ్ళీ పుట్టేడా అనిపిస్తుంది" యిది కొందరి అభిప్రాయం.

శ్రీరాముడు తండ్రిమాట జవదాటలేదు. ఇప్పుడు మాత్రం ఎవరు దాటేస్తున్నారు? నూటికి తొంభై మంది తల్లి, తండ్రి చెప్పించినదే చదివి, తీసుకోమన్నంత కట్నమే తీసుకొని చేసుకోమన్నదాన్నే చేసుకొని, వెళ్ళమన్న దేశమే వెళ్తున్నారు. యింక ప్రజల్ని కన్నబిడ్డల్లా కాపాడేట్ట. అది అతని డ్యూటీ.

రాజు ఉన్నది ప్రజల్ని కాపాడ్డానికే కాని కాల్చుకొని తినడానిక్కాదు. ఎవడు డ్యూటీ వాడు చెయ్యడమే మంచి

తనవైతే...యింతకీ ప్రజల్ని ఎలా చూసేడో చెప్పడానికి ఆ ప్రజలిప్పుడు లేరు కాని, తన కన్నబిడ్డలు ఎక్కడ పుట్టేరో (అసలు పుట్టేరో లేదో) పుడితే ఎలాఉన్నారో, ఏమైపోయేరో అతనికి తెలీదు. ఎవడో ఏదో అన్న మాట పట్టుకొని (వాడి మాటే సుప్రీంకోర్టు జడ్జిమెంటులా), కట్టుకున్నదాన్ని, కడుపుతో వున్నదాన్ని, అడవుల్లో వదిలేసేడు కనీసం నిన్ను వదిలేస్తున్నాను అని చెప్పే ధైర్యమన్నా లేదు. పుట్టింటికి పంపించే మంచితనమైనా లేదు.

“ఆనందరావు లేడూ ... మన ఆనందరావు, ఆహా! బుద్ధుడేనండీ. ఏ కోరికా లేదు మానవుడికి, ఏంవి దయ, ఏంవి ధర్మబుద్ధి ధర్మబుద్ధి” యిది మరికొందరి అభిప్రాయం.

ఇతగాడు శ్రీరాముడికి రివర్సు. ఇతను కట్టుకున్న దాన్నీ కడుపున పుట్టినవాడ్నీ వదిలేసి అర్ధరాత్రి పారిపోయేడు. పగలైతే పట్టుకుంటారని,

దేనికిట?

ప్రపంచంలోని దుఃఖానికి కారణం వెతకడానికట! అడవుల్లో కారణాలు దొరుకుతాయని అతని కెవరు చెప్పేరో! దుఃఖానికి కారణం కోరిక! అదీ అతనికి దొరికిన కారణం. ఆ ముక్క చెప్పడానికి అడవికి పారిపోనక్కర్లేదు. పట్టుచీర లేదన్న బాధక్కారణం, ఆ చీర కావాలన్న కోరికే నన్న సంగతి నాలాంటి పీత బుర్రకూడా తెలుస్తుంది.

అహింస కూడా బోధించేడట అతగాడు.

అంతకుముందు అందరూ కొట్టుకు చచ్చినట్లు!

మనిషన్న వాడెవడూ కావాలని హింస చెయ్యడు.

ఈ ముక్క చెప్పడానికే అడివికి పారిపోనక్కర్లేదు.

"కానీ, ఆనందరావు ఉన్నాడు చూశేరూ వాడండీ మనిషంటే. కొట్టు, కొయ్యి, కలలోకూడా అబద్ధం ఆడడు. "ప్రాణ, విత్త...."అన్న ఎక్సెప్షన్సు కూడా లేవు. హరిశ్చంద్రుడ్ని చంపి పుట్టేడా అనిపిస్తుంది" ఆనందరావుకి చాలామంది యిచ్చే సర్టిఫికేట్.

హరిశ్చంద్రుడికి తన సత్యసంధతవల్ల ఏదైనా ఆత్మానందం కలిగిందో లేదో తెలీదు కానీ అతని పెళ్ళాం పిల్లడు స్మశానాలు పట్టేశారు. ఇతని నిజాయితీ ఖరీదు ఒక పెళ్ళాం పిల్లడు. (తనకష్టాలన్నీ కేవలం టెస్టుపేపర్లలాంటివనీ, ఆఖర్కి మంచి రికార్డు ఉంటుందనీ, అతనికి ముందే "ఉప్పు" అందిందని నా అనుమానం. హరిశ్చంద్రుడ్నికూడ నమ్మలేని నీపాపానికి నిష్కృతిలేదని మావారు ఉవాచించి నప్పటికీ) అతనితో అన్ని బాధలు పడిన చంద్రమతి మరింక జన్మ జన్మలకీ నిజం చెప్పి ఉండదు.

ఏతా వాతా తేలిందేవంటే "మహా మంచివాడు" అని పించుకోవాలంటే పెళ్ళాం, పిల్లల్ని వదిలేసి తనైనా అడవిలోకి పాంపోవాలి లేదా తనే ఉండిపోయి వాళ్ళనే తగలెయ్యాలి. అదీ సంగతి.

బాధలన్నీ పెళ్ళాలవి.
బిరుదులన్నీ మొగుళ్ళవి.
ఇంతకీ ఆనందరావు విషయం...

2

ఆనందరావు ఏ పనైనా సిన్సియరుగానే చేస్తాడు. ఎవరి మెప్పూ ఆశించడు. ఎవరి? ముప్పూ తలపెట్టడు.

పేకాట ఆడడు. పేపరు చదవడు.

రేసుల కెళ్ళడు. రేడియో వినడు.

జబ్బు చేసినా "మందు" తీసుకోడు.

పెళ్లాంముందు కూడా షర్టు విప్పనంత మొహమాటి.

మంచినీళ్ళిచ్చినప్పుడుసహా తల్లికక్కూడా థేంక్సు చెప్పే టంత ఫార్మాలిటీ మనిషి.

ఇంటికొచ్చినవాళ్ళని వీధి గుమ్మంవరకు దిగబెట్టి వాళ్లు కారులో కూర్చున్నాక కారు తలుపేసి కారు వెళ్ళేవరకు నిల్చునేటంత పెద్దమనిషి తరహా.

మరింక కథేవిఁటి?...

ఆవేళతో యస్. యస్. యల్. సి. పరీక్షలు ఆఖరు.

అప్పుడప్పుడు పేపర్లు తిరగేస్తున్న శబ్దం మినహా, పరీక్ష హాలంతా స్మశాన నిశ్శబ్దంగావుంది.

ఆనందరావుని పరీక్షలెప్పుడూ భయపెట్టలేదు. అంచేత అతను చకచకా రాసేస్తున్నాడు. అతని పక్కనున్న పార్వతీశానికి మాత్రం పెన్ను కదలటంలేదు.

పార్వతీశానికి ఒక్క పరీక్షలంటే నేకాడు, అకస్మాత్తుగా ఏక్సిడెంటులో చచ్చిపోయిన తన తండ్రి జ్ఞాపకానికొచ్చి నప్పుడు.

బతికున్న తల్లి, తోడబుట్టినవాళ్ళ భవిష్యత్తు తలుచుకున్నప్పుడు.

ఈ యస్. యస్. యల్. సి. పాసైతేనే తప్ప రాని తన ఉద్యోగం తల్చుకున్నప్పుడు.

ఈ పరీక్ష గట్టెక్కలేక, ఆ ఉద్యోగం రాకపోతే- తను తన తల్లి, తమ్ముళ్ళు అదే స్టేషన్లో ముష్టి అడుక్కోవాలి.

ముష్టి ఇష్టంలేకపోతే ఆ రైలుకిందే వరసగా బుర్రలు పెట్టెయ్యాలి.

ఆఖరి సీను అతని బుర్రలో గిర్రున తిరిగి, భయంతో ఆనందరావు కాలు గోకించింది.

పార్వతీశానికి కాపీ యివ్వటం, మంచిదా చెడ్డదా అన్న సందేహం రాలేదు ఆనందరావుకి.

మనకి తెలీనిది యింకొకర్ని అడగటం అనేది బుద్ధిమంతుల లక్షణం, ఆ అడిగి తెలుసుకోవడం పరీక్షహాలైనా, పడగ్గదైనా పరవాలేదు.

2)

పరీక్షలు పాసవడం అనేది ఉద్యోగాలకి క్వాలిఫికేషన్సు కాని, నాలెడ్జికి కొలబద్దలుకావు. కాపీలు కొట్టని వాళ్ళంతా బుద్ధిమంతులూ కారు. కొట్టినవాళ్ళంతా వెధవలూ కారు. "ఒక్కోసారి పరీక్షటైములో ఐన్‌స్టీన్ అంతటివాడికైనా సరే అడిగినది జ్ఞాపకం రాకపోవచ్చును" అన్న అతని ఫిలాసఫీయే పార్వతీశానికి కాపీ యిప్పించింది.

అయితే కాపీ యివ్వడానికి యితనికీ, పుచ్చుకోడానికి పార్వతీశానికీ అభ్యంతరం లేనప్పటికీ, అప్పుడే అక్కడికివచ్చిన వాచరుకి మాత్రం అభ్యంతరం ఉంది.

"ఇప్పడి కుర్ర వెధవలున్నారే మోస్ట్ ఇర్రెస్పాన్సిబుల్ ఫెలోస్. ఇంటిదగ్గర అమ్మ, నాన్న పస్తులుండి వీళ్ళని చదివిస్తే వీళ్ళు సంవత్సరమంతా సినిమాలు, క్రికెట్ మేచ్‌లు చూసేసి, పరీక్షల్లో పక్కవాడి కాళ్ళు పట్టుకుంటారు. పొట్టకోస్తే పేగులుతప్ప, అరనున్న కూడా కనిపించని వీళ్ళంతా రేపు ఇంజనీర్లు, డాక్టర్లు అయిపోయి, మన ఇళ్ళు, ఒళ్ళు గుల్ల చేసేస్తున్నారు. కాపీ కొట్టినవాళ్ళని నిర్దాక్షిణ్యంగా శిక్షిస్తే ఎప్పటికైనా కొందరికైనా బుద్ధొస్తుంది" అన్నది ఆ వాచరు (స్టూడెంట్ల భాషలో 'వల్చర్') ఫిలాసఫీ.

మరంచేత ఆనందరావు ఫిలాసఫీ, వాచరు గారి ఫిలాసఫీ కొట్టుకున్నాయి. ఫలితంగా ఆనందరావు చేతిలో కాయితం, పార్వతీశం చెయ్యి చేరేలోపుల వాచరుగారి చెయ్యి అడ్డొచ్చింది.

3

పి. యు. సి. అయిపోయేక ఏది చదవాలో నిర్ణయించుకోడానికి అతనికి ఏడాది పట్టింది. అతనికి వచ్చిన మార్కులకి అతనికి అన్ని కోర్సుల్లోనూ సీట్లు వస్తాయి. ఇంజనీరింగు చదవమన్నాడు తండ్రి. ఆనందరావుకి ఇంజనీరింగంటే ఎలర్జీ.

"నేను గాంధీ గారి శిష్యుణ్ని, నేను ఏపని చేసినా, ఎంతో కొంత ప్రజలకి ఉపయోగపడాలి. అదీ నా లక్ష్యం. ప్రజలకి సేవ చెయ్యగలిగితే ఉద్యోగాలు రెండే. ఒకటి ప్లీడరు రెండు - డాక్టరు. ఒక్క అబద్ధం కేసూ చెయ్యకుండా నెగ్గుకు రావటం ఒక్క గాంధీగారికే చెల్లింది. కాని నాకు చేత కాదు. పార్టీ నిజం చెప్పదు. పోలీసు నిజం చెప్పదు. జడ్జీలు మునసబులు ఏం చేస్తారో మనకి తెలీదు. మరింక నా లాంటి వాడు అబద్ధం చెప్పకుండా నిజాయితీగా ప్రజలకి సేవ చెయ్యాలంటే డాక్టరవడమే మంచిది" అనుకున్న ఆనందరావు మెడిసన్‌లో చేరేడు.

ఎనాటమీ థియేటరంతా చచ్చిన శవాల్తోనూ, బతికున్న స్టూడెంట్లతోనూ బిజీగా ఉంది.

శవాలూ, స్టూడెంట్లూ కూడా గమ్మత్తయిన వాసనేస్తున్నారు.

పరీక్షలు దగ్గర కొచ్చేస్తున్నాయి. మరంచేత దాదాపు అందరూ హాజరయ్యారు.

మన దేశంలో తిండి కొరత ఎక్కువ. ఆకలి చావులూ ఎక్కువే. కాని గమ్మత్తేమిటంటే తిండి కొరతకంటే కూడా ఎక్కువ శవాల కొరత. (తిండి లేని జనం శవాల్ని తినేస్తున్నారా? అన్న విషయం దర్యాప్తు చెయ్యాలి.)

యీ శవాల కొరత కారణంగా ఒక్క శవాన్ని దాదాపు యిరవై మంది పంచుకొని, ఎవరిక్కావలసిన ముక్కలు వాళ్ళు కోసేసుకుంటున్నారు. ఆనందరావు పని వేగం అయిపోయింది. ఏం తోచలేదు. కుడి పక్క చూశాడు.

ఆ టేబులు మీదున్న శరీరానికి నల్భై అయిదేళ్ళు బతికి, శవంగా మారి నాలుగు రోజులైంది. ఆవిడ వయసులో వున్న రోజుల్లో ఆవిడ కంటి చివర చూపు కోసం, ఆవిడ పైటచెంగు కొన కోసం మొగాళ్ళమంద క్యూలో నిల్చునే వారన్న విషయం అక్కడ నిల్చున్న అర డజను అమ్మాయిలకీ తెలీదు.

అందులో యిద్దరమ్మాయిలు అతి సీరియస్‌గా పుస్తకం చదివేస్తున్నారు. మరో అమ్మాయి వాళ్ళని చదవనివ్వకుండా పేజీలు తిప్పేస్తోంది. మరో యిద్దరు అమ్మాయిలు మాత్రం మేజరు ఆపరేషను చేసేటంత సీరియస్‌గా నిల్చున్నారు చేతులో ఆయుధాల్తో.

నవ్వొచ్చింది ఆనందరావుకి.

ఎందుకంత గాభరా? ఒక అంగుళం అటూ యిటూ అయితే మాత్రం శవానికి నొప్పెడుతుందా? కోప మొస్తుందా?

అమ్మాయిలంతా యింతేనేమో. ఇప్పుడు కొంచెం అల్లరి పెడితే ఎలా ఉంటుందీ అనుకున్నాడు ఆనందరావులోని మొగాడు.

అతను కొంచెం కాకుండా ఎక్కువ అల్లరిపెట్టినాకూడా వాళ్ళ కసలు తెలీదు. అంత మేజర్ సర్జరీలో వున్నారు వాళ్లు.

ఆడపిల్లల్ని అల్లరి చెయ్యటం లక్ష రకాలు.

కొంగు లాగడాలు. జడ పీకడం, కాలు తొక్కడం, పురుగుల్ని విసరటం, పుస్తకాలు దాచేయడం, అన్నీ రౌడీ పనులే కానీ తనలాంటి జెంటిల్మన్ చేసే అల్లరి ఒక్కటీ కనిపించలేదు. ఆలోచిస్తూ జేబులు తడువుకున్న ఆనందరావుకి జేబులో చిన్న కాగితం ముక్క దొరికింది.

దాన్ని అటూ ఇటూ తిప్పుతున్న చేతులు అలవాటు ప్రకారం రాకెట్ చేశాయి. రాకెట్లు చేతిలో నిలవ్వు, ఎగరాల్సిందే. మరంచేత అది రివ్వున ఎగిరిపోయింది. అసలీ రాకెట్ల ఆట మెడికల్ ఆటకాదు. హైస్కూలు ఆట. హైస్కూల్లో ఆనందరావుకి అర్జునుడని పేరు. అతని గురిలో, అప్పటికీ, ఇప్పటికీ మార్పులేదు.

అయితే...

ఆడవాళ్ళని వీకర్ సెక్సు అంటారుట. అది నీరసమో, సున్నితమో లేక ఫేషనో తెలీదు కాని చదువుకునే అమ్మాయిలెప్పుడూ ఏదు మల్లెపువ్వులెత్తు తూగుతూ ఉంటారు. మరింక చేతిలో వున్న స్కాల్పెల్ యింక్లో రెండు మల్లెపువ్వు లెత్తు

ఎక్కువుండడంవల్ల ఆనందరావుకు పక్క టేబులు దగ్గరున్న అమ్మాయి మొయ్యలేక కిందికి వదిలేసింది. ఎప్పుడు? సరిగ్గా ఆనందరావు చేతిలో రాకెట్ ఆ అమ్మాయి దగ్గరికి చేరే సమయంలో, పురాణాల్లో అయితే అస్త్రాలు వెనక్కి తిరిగి వచ్చేవి కాని, ఈ పేపరు రాకెట్లకి ముందు చూపేకాని వెనక చూపులేదు. మరంచేత ఆ రాకెట్ మరికొంచెం ముందుకు వెళ్ళి అప్పుడే అక్కడికి వచ్చిన ప్రొఫెసరుగారి గుండెలమీద తగిలి పాదాల దగ్గిర పడిపోయింది.

ఆ ప్రొఫెసరుగారికి నలభై ఏళ్ళు, యిరవై ఏళ్ళమీసం, మనుషులంటే జనరల్‌గానూ, మొగాళ్ళంటే స్పెషల్‌గానూ అసహ్యం ఉన్నాయి. ఆ రాకెట్టు తనకే ఉద్దేశింపబడి వుంటే ఏం చేసేదో కాని, కాదని తెలుసు కనక "హు ఈజిట్" అని ఆకలిమీదున్న ఆడపులిలా గర్జించింది.

అలాంటి సందర్భాల్లో తెలివైన వాళ్లెవరూ నోరు విప్పరు. అప్పుడా ప్రొఫెసరుగారు డిసిప్లిన్‌మీదా, గుడ్ కాండక్టుమీదా ఆయాసం వచ్చేదాకా లెక్చరిచ్చి వెళ్ళి పోతుంది. ఆనందరావు అందరిలాంటివాడు. కాదు అతని గాంధీ గారు, గౌతమబుద్ధుడు, శ్రీరామచంద్రుడు, హరిశ్చంద్రుడు, మార్క్సు, లెనిన్ యిలా అందరూ తగువాళ్ళలో ఉన్నారు.

మరంచేత అతనిని గాంధీగారు డిసిప్లిన్ తప్ప నివ్వలేదు. ఆ తర్వాత నాలుగోసారి కాని ఆనందరావు ఆ సబ్జక్టు పాస్ కాలేదు. అప్పుడైనా ఆ ప్రొఫెసరు అమెరికా వెళ్ళిపోవడంవల్ల.

4

"ఆడది మెచ్చిందే అందం" అన్నారు ఆడవాళ్ళు.

"ఔను" అని ఖేషరతుగా ఒప్పేసుకున్నారు మొగాళ్లు. (తమని మెచ్చేది ఆడవాళ్ళే కనుక.)

మరింక అందానికి వేరే నిర్వచనం అక్కర్లేదు. ఆనంద రావులో ఆడది మెచ్చే అందంతోపాటు, ఆడదాన్ని ఆకర్షించే గుణాలు కూడా వున్నాయి. సువర్చల ఆనందరావుని ప్రేమిం చింది ప్రేమైనా పగైనా ఎదుటివాడు గుర్తిస్తేనే రాణిస్తాయి. ఆనందరావు గుర్తింపుకోసం ఆవిడ నాలుగేళ్ళు ఆగింది. నల్లబై ఏళ్ళాగినా అతనిలోని బుద్ధుడు గుర్తించనివ్వడు. మరింక తనే తెగించాలి అనుకుంది.

సువర్చల తెగింపుకి అవకాశం అనుకున్నకంటె తొందర గానే వచ్చింది. ఆ వేళ యిద్దరికీ పక్క పక్క వార్డుల్లో నైట్ డ్యూటీ రూపంలో.

అదృష్టవశాత్తు ఆవేళ యిద్దరి వార్డుల్లో ఎమర్జెన్సీలేం లేవు, సర్వ పేషెంట్లూ సుఖనిద్ర పోతున్నారు. స్టాఫ్‌రూమ్‌లో సిస్టర్లు కూడా సుఖ నిద్రలోనే వున్నారు. సువర్చలే వచ్చింది ఆనందరావు దగ్గరికి.

వార్డులో టేబులు దగ్గరున్న కుర్చీలో కూర్చున్న ఆనం దరావు టేబులు మీదున్న పుస్తకం తిరగేస్తున్నాడు. గతుక్కు మంది సువర్చల. అందులో తన ఫొటో ఉంది. చూస్తాడో

ఏంచేయటో? అతను చూడ్డానికే, అతనికివ్వడానికే తను తెచ్చింది. కాని యిప్పుడు కాదు. ముందుగా తన ప్రేమ వ్యక్తంచేసి అప్పుడు...ఆనందరావుకి సమయా సందర్భాలతో నిమిత్తం లేదు. అతనా పుస్తకం పేజీలు తిప్పుతూ ఒకచోట ఆగి పరీక్షగా చూశాడు.

ఎవరో అమ్మాయి ఫోటో. బాగానే ఉన్నట్టుంది. ఐనా పరాయి ఆడపిల్లల ఫోటోలు పరీక్షగా చూడటం మర్యాద కాదు. "ఎవరిదో ఫోటో ఉంది యీ పుస్తకంలో" అని ఆ ఫోటో తీసి జాగ్రత్తగా అందించబోయాడు సువర్చలకి.

అందుకోలేదు సువర్చల.

"నాదే. ఎలా ఉంది?" అంది తలొంచుకుని.

"ఈ ఫోటో మీదా? నయం, చెప్పేరు! ఎవరండీ ఆ ఫోటోగ్రాఫరు ఎక్కడా పోలికే లేకుండా తీశాడు. మీ అందం అంతా చెడగొట్టేశాడు" అంటాడతను.

"పోన్లెండి. మీరు మళ్ళీ తీద్దురుగాని, అంతవరకు యిదే ఉంచండి" అని తను ఆ ఫోటో అతనికిచ్చేస్తుంది. ఫోటో వెనక తిప్పిచూస్తే "విత్ లవ్" అని తను రాసింది చూసి...

ఆనందరావు ఒక్క నిమిషం ఫోటోవేపు చూశాడు.

తరవాత సువర్చల వేపు ఓ అర నిమిషం చూశాడు.

మళ్ళీ ఫోటోవేపు...ఫోటో బాగానే ఉంది.

కాని సువర్చలెందుకు అంత సిగ్గుపడి పోతోంది?

"ఏం అమ్మాయిల్లా నాయనా? వీళ్ళ సగం జీవితం సిగ్గుపడ్డంతోనే గడిచిపోతుంది."

"మీరు బైటకంటే ఫొటోలోనే బావున్నారు" అని తన సిన్నియరు అభిప్రాయం చెప్పేసి ఫొటో యిచ్చేశాడు.

హాస్పటల్లో ఎక్కడో దూరంగా ఒక పేషెంటు బాధగా మూలిగేడు.

చురుక్కుమనబోయింది సువర్చల మనసు.

కాని "అతనిలో ఆ అమాయకత్వం చూసే కదా తను యిష్టపడుతోంది. ఏదీ దాచుకోలేని పసిపిల్లడి స్వభావం. యితన్ని తను ప్రియురాలిలా కాకుండా కన్న తల్లిలా కాపాడుకోవాలి" అన్న ఆవిడ ప్రేమ చురుక్కుమన నివ్వలేదు.

ఈ పూటైలానైనా తెగించి తేల్చేసుకోవాలి.

సాధారణంగా యిలాంటి విషయాలు చెప్పాలంటే చల్లటి సాయంకాలం.

మెత్తటి సెలయేటి సంగీతం.

లేదా పచ్చటి పొలాలు.

ఏవీ లేకపోతే కనీసం డాబామీదో, సినిమాహాల్లోనో చెప్పేకుంటారు.

సినీమాల్లో అయితే "నిన్ను" నైనిటాల్లోను "నేను" అన్నమాట ఊటీలోను అని. "ప్రేమిస్తున్నాను" అన్నమాటకి పబ్లిక్ గార్డెన్సు వచ్చేస్తారు.

తనో...

హాస్పటల్లో, చావు బతుకుల మధ్యలో, నవ్వొచ్చింది సువర్చలకి.

"మీ నవ్వుకి కారణం తెలుసుకోవచ్చా?" అన్నాడు ఆనందరావు టేబులుమీది ఫ్లవర్ వేజులో పువ్వులు సర్దుతూ.

యీ సారి నవ్వుకి సిగ్గు కలిపింది, కాని కారణం చెప్ప లేదు.

"అంత చెప్పకూడనిదైతే ఒద్దులెండి" నొచ్చుకున్నాడు.

"చెప్తే మీరూ నవ్వుతారు"

"నేను నవ్వడం మీ కిష్టం లేదా?"

"మీ నవ్వేకాదు, మీ మంచి, చెడ్డ, కష్టం, సుఖం, అన్నీ నా కిష్టవే" గబుక్కున అనేసింది, అమ్మయ్య ఎంత సుళువుగా అయిపోయింది. యీ మాత్రానికేనా యింత భయపడింది!

ఆనందరావు పువ్వులు సర్దటం యింకా అవలేదు.

యీ అమాయకుడికేం అర్థం అయినట్లులేదు.

"మనిద్దరం పెళ్ళి చేసుకుంటే ఎలా ఉంటుంది" అంది తక్కున.

"ఏడిసినట్లుంటుంది."

ఏ ఆడదీ ఆశించకూడని జవాబు.

ఏ ఆడదీ ఎదురుకోలేని జవాబు.

పువ్వులు సర్దటం అయిపోయిన ఆనందరావు ఎందుకు, ఎలా ఏడిసినట్లుంటుందో వివరించ దల్చుకున్నాడు.

"చూడండి (తలవంచుకునే ఉంది సువర్చల). నాకు కొన్ని ప్రిన్సిపల్స్ ఉన్నాయి. నాకో మేనమామ ఉన్నాడు. అతనికో కూతురుంది. అది కడుపులో ఉన్నప్పుడే మాఅమ్మ నాపెళ్ళి దానితో నిర్ణయించేసింది. మాటకి కట్టుపడడం నా ధర్మం. మరంచేత నేను ఎవరినీ ప్రేమించలేదు-దల్చుకోలేదు" అన్నాడు.

అంత నిశ్చలంగా మాట్లాడుతున్న మనిషిని ఏమంటుంది? అయినా "మీకు ఆవిడంటే యిష్టమా" అంది.

నవ్వేడు ఆనందరావు.

"ఛ ఛ యింత వరకు దాని మొహంకూడా సరిగ్గా చూడలేదు. నాకేవరన్నా ఒకటే" తన సర్వమానవ సమానత్వం తెలియజెప్పేడు.

"మరలాంటప్పుడు మనిద్దరం చేసుకొని తరువాత ఆ అమ్మాయికి మనమే చెయ్యొచ్చుకదా" సలహా యివ్వబోయింది.

ఫక్కున నవ్వేడు ఆనందరావు. తనున్నది వార్డులోనన్న సంగతి మరచిపోయి.

"బావుంది. నీ అన్నం నాకిచ్చి, నీ ఆకలికి మందిస్తానన్నాట వెనకటికెవడో అలా వుంది. మా అమ్మ మాట నిలబెట్టడం నా ధర్మం. నే నెప్పుడూ ధర్మం తప్పను. లెటజ్ ఫర్ గెట్ దిస్" అంటూ పుస్తకం తీసుకొని లేచిపోయాడు.

5

సాయంత్రం ఏడు దాటింది.

సంక్రాంతి దగ్గరకొస్తోందన్న సంగతి గాలికెలా తెలిసిందో కాని చలి చలిగా వీస్తోంది.

ఆకాశంలో నక్షత్రాలుకూడా చలికి వణుకుతున్నాయా అన్నట్టు మిణుకు మిణుకు మంటున్నాయి.

వెయ్యి చిన్న చేపల్ని మింగిన తిమింగలంలా బరువుగా వెళ్తోంది దూరంగా సముద్రంలో వెళ్తున్న స్టీమరు.

తిమింగలం కడుపులోని చేపల కళ్ళల్లా మిల మిలా మంటున్నాయి స్టీమరులో లైట్లు.

డాబామీద చాపలేసుకొని పడుకొని కబుర్లు చెప్పుకుంటున్నారు ఆనందరావు. మా వారు.

నేను మాత్రం పిట్టగోడమీద కూర్చుని దూరమౌతున్న స్టీమరుని చూస్తున్నాను.

"అదీ సంగతి" అన్నాడు ఆనందరావు సువర్చల సంగతి చెప్పి.

"పూర్ గర్ల్" మా వారి నిట్టూర్పుకి దూరంగావున్న స్టీమ రొక్కసారి కుదిపింది.

నేనేం అనలేదు. నా కథంతా ఏమిటో అయోమయంగా ఉంది. నిజానికి ఇందులో ఆనందరావుని తప్పు పట్టలేను. సువర్చలనీ తప్పు పట్టలేం.

"ఆవిడమీద జాలిపడతావుగాని నన్నభినందించవేం?" అడిగేడు ఆనందరావు. ఆ అడగడంలో తన మంచితనాన్ని మేము గుర్తించలేదన్న అభియోగం ఉంది.

మంచివాళ్ళకి తమ మంచితనంతో పాటు, ఆ మంచితనం ఎదుటివాళ్ళు గుర్తించాలన్న కోరికకూడా ఉంటుందన్నమాట.

"నీ కెందుకూ అభినందనలు? నా కిష్టంలేదు. చేసుకో న్నావు, అంతే" అన్న మా వారి మాటకి ఆనందరావు లేచి కూర్చుని, "హుఁ" అన్నాడు. ఆ "హూఁ" అన్న ఆనందరావు నిట్టూర్పుకి ఆకాశంలో నక్షత్రాలన్నీ ఒక్కసారి ఆరి మళ్ళీ వెలిగేయి.

"ఒకే అబ్బీ! మనిషిలో మంచితనాన్ని ఎప్పుడు గుర్తిం చింది యీ లోకం? నువ్వూ యీ లోకంలో వాడివే కదా! లేకపోతే నేనే ఏ ప్రిన్సిపల్స్ లేనివాడ్నైతే ఏం చేసేవాడినో తెలుసా? ఆ అమ్మాయికి పౌనని, నాలుగురోజులు తిరిగి, మరె వరూ పెళ్ళి చేసుకోకుండా చేసి, పెళ్ళొస్తానన్నా చెప్పకుండా వెళ్ళిపోయేవాడ్ని...."

చెప్పొద్దూ! నా కొంచెం షాక్ అనే చెప్పాలి. ఆనం దరావు అంటే నాకేం కోపంలేదు సరికదా "అయ్యో యితను ప్రపంచంలో ఎలా నెగ్గుకువస్తాడో" అన్న జాలికూడా ఉంది.

కాని యిదేవిటి? చెడ్డ చెయ్యక పోవడమే మంచి తనమా? నీకు పది రూపాయ లివ్వడం కాదు. నీ దగ్గర ఇరవై రూపాయలు పీక్కోక పోవడమే మంచితనం!

పైగా యీ మంచివాళ్ళనిపించుకోవాలనే వాళ్ళంతా ప్రతిపనీ ముందు చెడ్డవాళ్ళు ఎలా చేస్తారో ఊహించుకొని, దాన్నిబట్టి తాము ఎలా ప్రవర్తించాలో నిర్ణయించుకుంటారా? భేష్! ఆనందరావు మాటలకి నా కొంచెం చిరాకు కలిగిం దనుకుంటాను. "నూటికి తొంభై మంది మీలాగే ప్రవర్తిస్తారు. ఆ పదిమందినీ మనుషులు అనం" అన్నాను.

నా గొంతుకలోని కోపానికి అతను కొంచెం నొచ్చు కున్నట్టున్నాడు. అతనిలోని మంచివాడి అహం" దెబ్బతింది.

"మీకు ప్రిన్సిపల్స్ ఉన్నవాళ్ళంటే యిష్టం లేనట్టుంది" అన్న అతని మొహంలోని ఎర్రదనం నాకా మసక వెల్తురులో కూడా స్పష్టంగానే కనిపించింది.

"నాకు యిష్టంలేనిది ప్రిన్సిపల్స్ అంటే కాదు. చేసిన ప్రతి పనికీ లేని ప్రిన్సిపల్ అంటగట్టడం నచ్చదు" అన్నాను. మామూలుగా వుండడానికి ప్రయత్నిస్తూ.

నేను ఈ రకంగా వాదించడం మా వారి కంత యిష్టం ఉండదని నాకు తెలును.

"లెటజ్ డ్రాప్ దిస్ టాపిక్" అన్నారు నేను అనుకున్నట్టు గానే.

అయితే నే నూరుకున్నా ఆనందరావు ఊరుకోడు. "యింతకీ ఆపిడేవంత రంభని వలచేస్తాను. దంతపు పలకల్లా యింతలో పన్ను. పారపాటునగాని పన్ను దిగిందంటే కాజువా లిటీకి పరుగెత్తాల్సిందే..." అన్నప్పుడు మాత్రం నేనూరుకో

లేకపోయాను. యిహ మావారు కాదుగదా దేవుడు కూడా నన్నాపలేడు.

"ఆవిడ రంభే అయితే చేసుకునేవారా?" రెట్టించేను.

"మీకు తెలుసు, నాకో మేనరికం అఘోరించిందని".

"ఎలాగా చేసుకోదల్చుకోనప్పుడు ఆవిడని వెక్కిరించడం దేనికి? యాడింగ్ యిన్సల్టు టు యింజూరీ. మీరు కాదనడానికి కారణం ఆవిడ అందం అయినట్టు?" మంచివాళ్ళందరిలాగే ఆనందరావు కూడా ఓటమి ఒప్పుకోడు.

"ఆవిడకి పళ్ళు ఎత్తు అన్నమాట అబద్ధం అంటారా?"

"నిజం. నిజం అంటూ ప్రతీదీ చెప్పనవసరంలేదు. నాకు తెలీకడుగుతాను– మీరు ఏదైనా నిజమా అబద్ధమా అని చూస్తారా? మంచీ, చెడ్డా ఆలోచిస్తారా? చెప్పిన ప్రతి నిజం మంచిదై పోతుందంటారా? ఒక దొంగవెధవ వచ్చి "నేను పరమదొంగనని చెప్పినంతమాత్రాన "ఎంత మంచివాడివిరా" అని మనం దొంగను పొగడక్కర్లేదు..." అంటున్న నన్ను "యింక యీ వాదన ఆపుతారా, నన్ను లేచిపొమ్మంటారా" అన్న మావారి బెదిరింపు మరింక మాట్లాడ నివ్వలేదు.

ఆనందరావు ఆడదై వుంటే మావారు పెళ్ళి చేసుకునేవారు. అంత అభిమానం ఆయనకి. "వాడికి ప్రపంచ జ్ఞానం లేదు. ఏంచేస్తాం?" అని తరచూ అతని గురించి బాధపడతారు.

"చూడు బ్రదర్ జరిగింది రైటా, తప్పా అన్న మధన

తెలివితక్కువ. ఆ మధన వుండాల్సింది జరిగేముందు తరువాత కాదు. ఏది ఏమైనా యీ విషయం యింకెక్కడా అనకు. యిప్పటికే మీ యిద్దరికీకాక మరో యిద్దరికూడా తెలిసింది. పరాయి ఆడపిల్ల గురించి యిలాటివి పది మందికి తెలియటం మంచిదికాదు" అని సన్నగా హితోపదేశం చేశేరు.

మూవారేం స్వాములవారుకాదు. ఉపదేశాలు చెయ్యడానికి.

స్పీచిలివ్వడానికి పొలిటీషియనూ కాదు.

హితవులు చెప్పడానికి నీతిచంద్రికా కాదు.

మరి ఆనందరావు కా హితోపదేశం చెయ్యడానికి కారణం— "ఏ మనిషికీ ఏరకమైన రహస్యాలూ ఉండకూడదు. మరొకరితో చెప్పలేనిపని మనం చెయ్యకూడదు. ఒకవేళ మనం ఏదైనా వెధవపని చేసినా, మరొకరు వచ్చి నువ్వొట్టి వెధవ్వి అంటే బాధపడకూడదు. ఎంచేతంటే నువ్వాలాగా వెధవ్వేకాబట్టి...." యిది ఆనందరావు ఫిలాసఫీలో కొంత మాత్రమే. మరంచేత అతను తనుచేసిన ప్రతి పనీ, కరుకరం భరిణ చేతిలో లేకపోయినా అందరినీ పిల్చి మరీ చెప్తాడు. ఆ చెప్పటంలో పై వాళ్ళని తను బైట పెట్టేస్తున్నానికాని, అలా బైట పెట్టడం మంచిదికాదని కాని అతనికి అర్ధంకాదు.

"మనం ఏదైనా పది మందికీ తెలియాలనుకుంటే ఆనందరావు చెవిని వేస్తేచాలు. తెల్లారేసరికి ఆ ఊరేకాదు. జిల్లామొత్తం తెలిసిపోతుంది.

మరంచేత మావారు అప్పుడప్పుడు అతన్ని హెచ్చరిస్తూనే ఉంటారు. అతనలా నవ్వేస్తూనే ఉంటాడు.

యిప్పుడూ అంతే అయింది. మర్నాటి సాయంకాలానికి ఊరి యావత్తు ప్రజానీకానికీ— ఆనందరావు. సువర్చల ఎవరో తెలీనివాళ్ళకూ కూడా- "పాపం" ఆనందరావుని సువర్చల పెళ్ళి చేసుకోమని అడిగిందిట. అతను "పాపం" వద్దన్నాట్ట అన్న సంగతి డైలాగుల్తో సహా తెలిసిపోయింది.

సువర్చల శత్రువులు సంతోషించేరు.

ఆనందరావు శత్రువులూ సంతోషించేరు.

నిజానికి ఒక పెళ్ళికాని అమ్మాయి, మరో పెళ్ళికాని అబ్బాయిని ప్రేమించడం కాని, పెళ్ళిచేసుకోమని అడగడం కాని చెయ్యరాని నేరాలూ కావు. చెప్పుకోవలసినంత ఘోరాలూ కావు.

కాని ఆనందరావు ధర్మమా అని సువర్చల ఆ ఊరి ప్రజలనోట్లో ఊరి, ఊరి, చివరికి ఊరువదిలి వెళ్ళిపోయింది. ఆ పరామర్శలు, విమర్శలూ భరించలేక.

ఈ సంగతి విన్నప్పుడు మాత్రం మా వార్ని దులిపేసేను. ఆనందరావుని ఏమీ చెయ్యలేక.

"వాడ్ని ఏమీ అనకు. వాడి హృదయం మంచిది. కాకపోతే తెలివి తక్కువవాడు" అన్నారు.

"హృదయం ఎవడికి కావాలి? చేసే ప్రతి పనికీ, ఆడే ప్రతి మాటకీ హృదయం చీల్చి చూడడం, బుద్ధి ఉండొద్దూ!

ఒక ఆడపిల్లని అలా అల్లరిపాలు చెయ్యడమే నా మంచితన మంటే. ఒక ఆడది అభిమానిస్తే, ఇష్టముంటే ఆదరించాలి లేకపోతే "అమ్మా! నన్ను వదిలీ" అని ఒక నమస్కారంపెట్టి వదిలెయ్యాలి. అంతేగాని ఆ అభిమానాన్ని అవమానించిన మగవాడెప్పుడూ బాగుపడడు. ఒక ఆడదానిగా చెప్తున్నాను-మీ ఫ్రెండు మంచి స్నేహితుడే కావచ్చు. బ్రహ్మాండమైన డాక్టరు కావచ్చు. ఇంటర్నేషనల్ ప్రైజు తెచ్చుకునేటంత తెలివైనవాడు కావచ్చు. కాని...కానీ....ఒక ఆడదానికి మొగుడుగా.. దిస్ట్స హజ్బెండ్. అంతే" అన్నాను ఆవేశంగా.

"శపిస్తున్నావా?" అన్నారు చిరాకుగా.

"కాదు మీ ఫ్రెండు భాషలో నిజం చెప్తున్నాను... ఆ పెళ్ళాడేది ఎవరో కాని ఆత్మహత్య చేసుకుంటుంది" అరిచి నంత పనిచేసేను.

6

అరుణ పెళ్ళయ్యేక ఆత్మహత్య చేసుకోలేదు.

కాని...

పెళ్ళికిముందు " నేనతన్ని భర్తే చేసుకోను" అని ఆర్రోజులు అన్నం నీళ్ళు మానేసి యుద్ధం చేసింది.

"హవ్వ! నువ్వు కడుపులో ఉన్నప్పటినుంచి అనుకున్న సంబంధం, యిప్పుడు కాదంటే ఏం బావుంటుంది? కాదనడా

నికి కన్నువంకరా? కాలువంకరా?....” అంటూ నచ్చచెప్ప బోయింది తల్లి.

“నేనేం మన్మధుడు కావాలని ఏడవడం లేదు” యింకా భోరుమంది అరుణ.

“నిక్షేపంలాంటి కుర్రాడు, పైగా డాక్టరు. అన్నిటినీ మించి పరమ మంచివాడు...” తండ్రి బతిమాలేడు.

“అతను డాక్టరుకాదని నేనన్లేదు. చెడ్డవాడనీ అన్లేదు. బాబోయ్ నాబాధ మీకర్ధంకాదు” అని గోలపెట్టిందే తప్ప అర్థం అయ్యేటట్టు చెయ్యలేకపోయింది.

పెళ్ళిలో ఆనందరావు చాలా హడావిడి చేశేడు.

మంగళసూత్రధారణ తప్ప మరింక ఏవేపిచ్చిపన్లు పనికి రావన్నాడు. నాగవిల్లి, ఊసరవెల్లి అంటే లేచి వెళ్ళిపోతా నన్నాడు. “ఓ ముద్దు, ముచ్చటా లేమేవిటమ్మా” అని ముత్తయిదువలు ముక్కులమీద వేళ్ళేసుకున్నారు.

“పట్టుబట్టలు, వెండికంచాలు వగైరా సహించన్నా” అన్నాడు. “ఎంత కష్టసుఖాలు తెలిసిన మనిషి” అని అంతా మెచ్చుకున్నారు పెళ్ళికొచ్చిన పెద్దలు. అయితే వాళ్ళివ్వదల్చుకున్న సామానంతా కూతురికే యిచ్చేసేరనీ, అదంతా అరుణ మాదగ్గరే దాచిందనీ ఆనందరావుకీ నాటికీ తెలీదు.

పెళ్ళిలో అతనికి సర్దిచెప్పి, చెప్పి మాయిద్దరికీ పది పెళ్ళిళ్ళు చేసినంత నీరసం వచ్చేసింది.

“నేనీ మనిషిని అపార్థం చేసుకోలేదుకదా” అనుకుంది అరుణ.

అయితే అపార్థం చేసుకోలేదన్న సంగతి అతి త్వరలోనే నిరూపించేసేడు ఆనందరావు.

పెళ్ళైన క్రొత్తలో...

"ఇద్దరం ఒకరినొకరు అర్థం చేసుకోవా" లన్నాడు.

"అర్థం ఒక్కటేనా టీకా తాత్పర్యంకూడానా" అన్లేదు అరుణ.

"నాకొన్ని సిద్ధాంతాలున్నా" యన్నాడు.

"రాద్ధాంతాలు కానంతవరకు అన్ని సిద్ధాంతాలు మంచివే" అనుకుంది అరుణ.

"ముందు నావి నువ్వు విను" అన్నాడు.

వింటోంది అరుణ.

"ఎ ప్లేస్ ఫర్ ఎవిరితింగ్ అండ్ ఎవిరితింగ్ ఇనిట్స్ ప్లేస్".

అన్నది నా మొదటి సిద్ధాంతం. ఏవస్తువు దానిస్థలంలో లేకపోతే నాకు పిచ్చెక్కి పోతుంది. మాట వరసకి చదువుతూన్న పుస్తకాన్ని మధ్యలో ఆపినప్పుడు దాన్ని మంచం మీదో, కుర్చీలోనో వదిలేస్తే నాకు అసహ్యం, తిసికెళ్ళి మళ్ళీ బీరువాలో పెట్టాల్సిందే......"

ఈ ప్రకారం నేను పుస్తకాలు చదవటం మానేస్తే మంచిది అనుకుంది అరుణ. ఏ కూర వేసుకున్నప్పుడో, కాఫీ తాగుతూనో పుస్తకం చదవటం అలవాటు అరుణకి. కూర

కలపడానికి వెళ్ళినప్పుడల్లా పుస్తకం బీరువాలో పెట్టేస్తే, వంటింటికీ, బీరువాకీ మధ్య తిరగడంతోనే అయిపోయింది.

ఆనందరావు సిద్ధాంతాలు ఆగలేదు. "యిల్లెప్పుడూ అద్దంలా ఉండాలి. నీట్‌నెస్ అంటే నాకు పిచ్చి. నేలని జోళ్ళు, చిత్తుకాయితాలు ఏవైనా సరే చిన్న ముక్క కనిపించినా నాకు ఒళ్ళు తెలీదు. ఏ వస్తువు మీదైనా సరే చిన్న పిసరు దుమ్ము కనిపించినా నేనింక ఆ వస్తువు ముట్టుకోను.."

ఈ రెండో సిద్ధాంతం ప్రకారం మనకి పిల్లలు పుట్టకపోతేనే బావుంటుంది అనుకుంది అరుణ.

"...అలాగని నావన్ని నువ్వేం చెయ్యక్కర్లేదు. నా షేజరు కూడా నేనే కడుక్కుంటాను. ఎవరి పని వాళ్ళే చేసుకోవాలన్న గాంధీగారి శిష్యుణ్ణి. అదొక్కటే కాదు. యివేళ పని రేపు చెయ్యకూడదన్న సిద్ధాంతానికి చిన్న ఎమెండ్‌మెంట్ రేపటి పని కూడా యివేళే చేసెయ్యాలి అదీ నా మతం..."

నవ్వొచ్చినా నవ్వలేదు అరుణ. "రేపు రిలీజయ్యే సినీమాకి యీవేళ ఎలా వెళతాం? రేపు ఆకలికి ఈవేళ అన్నం తినగలవా?" అని అడిగితే! అడగలేదు.

"...అన్నిటికంటె అతి ముఖ్యమైనది నా కబద్ధం ఆడేవాళ్ళంటే పరమ అసహ్యం. ఎటువంటి సంగతైనాసరే, ఏపరిస్థితుల్లోనైనా సరే నిజమే చెప్పాలి. నే నెప్పుడూ చెప్తాను. ఎదుటివాళ్ళు చెప్పాలని కోరుకుంటాను. పీకపోయినాసరే

అబద్ధం ఆడడానికి వీల్లేదు ... యింక నీ సంగతేమిటి?" అన్నాడు ఆనందరావు.

"ఎవరేం చెప్పినా "ఊ" కొట్టడం ఒక్కటే నాసిద్ధాంతం" అనుకుంది. కాని పైకి అన్లేదు. నవ్వేసి ఊరుకుంది.

కాని అలా ఊరుకోనివ్వలేదు ఆనందరావు.

ఆనందరావులో ఒక తమాషా అయిన తత్త్వం ఉంది. సాధారణంగా అందరూ నవ్వి ఊరుకునే విషయాన్ని కూడా అతను లైఫ్ ఎండ్ డెత్ అన్నంత సీరియస్‌గా తీసుకుంటాడు.

మరుపు అనేది మానవ సహజం.

ఆనందరావు మెంటాలిటీ ఎంత తెలిసినప్పటికీ ఎప్పుడైనా అరుణ తాగిన కాఫీ కప్పు కడగడం మరిచి పోవడమో, టేబులు దులపడం మరచిపోవడమో జరుగుతూనే ఉంది.

"మరిచి పోవటం అనేది నేను జవాబుగా తీసుకోను. మరుపు అనేది ఎప్పుడొస్తుంది? ఎదుటివారిమీద లక్ష్యం లేనప్పుడు ఎదుటివాడి మాటమీద గురిలేనప్పుడు, ఎదుటివాడి ప్రిన్సిపల్స్‌ని గౌరవించడం నేర్చుకో..." అన్న లెక్చరివ్వటం జరుగుతూనే ఉంది.

ప్రతి చిన్న విషయానికీ ప్రిన్సిపల్స్ ఎప్లైచేసి ఎందుకంత రాద్ధాంతం చేస్తాడో అర్థంకాలేదు అరుణకి. మాటవరసకి.

పెళ్ళైన కొత్తలో....

"ఈ చీర ఎలా ఉంది?" ఆడక్కూడదనుకుంటూనే అడిగింది అరుణ కొత్తచీర కుచ్చెళ్ళు సర్దుకుంటూ.

"చీర కేం? బ్రహ్మాండంగా ఉంది. నీకు యింకా బ్రహ్మాండంగా ఉంది" అంటాడు సుఖమయిసంసారం కావాలనుకున్న మొగుడు.

"యు లుక్ బ్యూటిఫుల్ ఇన్ అండ్ అవుటాఫ్ శారీ" అంటాడు మెహర్బానీ మొగుడు.

"విడివిడిగా చీరా బావుంది. నువ్వూ బావున్నావు. కాని చీరా, నువ్వూ కలిసిబావుండాలంటే నువ్వు యింకొంచెం పొడవైనా ఉండాలి, లేకపోతే చీర అంచు యింకొంచెం పొట్టయినా ఉండాలి" అంటాడు లౌక్యం తెలిసిన మొగుడు.

ఆనందరావు యివేవీకాదు. అంచేత "కరెక్టుగా చెప్పాలంటే అమ్మవారి పండుగనాడు పూనకం వస్తుందే, అచ్చు ఆ మనిషిలా ఉన్నావు" అన్నాడు పకపక నవ్వుతూ.

అతని సంగతి తెలిసినా అరుణలోని ఆడమనసు బాధగా మూలిగింది.

"చూడు నా సరిగతి నీకు తెలుసు నే నేచిన్న విషయానికీ అబద్దం ఆడను. మరంచేత నా అభిప్రాయా లెప్పుడూ అడక్కు. అడిగితే అయ్యో అలా అన్నాడే అని బాధపడకు" అన్నాడు.

ఎంత అర్థం చేసుకుందా మనుకున్నా అర్థంకావడంలేదు ఈ మనిషి. ఏఁవిటితని తత్వం? "చీరెలా ఉందో"నని మొగుణ్ని అడగటం ఘోరాపరాధవాఁ? హత్యా నేరఁవా?

యింత చిన్న విషయాలక్కూడా సత్యాసత్య మీమాంస ఉండాలా?

భగవాన్! యిలాంటి మనిషితోనా నేను బతికున్నంత కాలం సంసారం చెయ్యాలన్న భయం మొట్టమొదటిసారి అప్పుడే కలిగింది.

"ఇంట గెలిచి రచ్చ గెలవమని" నానుడి.

కొందరు యిక్కడా అక్కడా కూడా గెలుస్తారు.

వాళ్ళనే అదృష్టవంతులంటారు.

రెండింటా ఓడిపోయిన వాళ్ళని చేతగాని వాళ్ళంటారు.

"నేను ప్రైవేటు ప్రాక్టీసు పెడదామనుకుంటున్నాను" ఆనందరావు ఎనౌన్స్ చేశాడు ఓనాడు.

"శుభం" దీవించేరు మావారు.

నా కెందుకో అతను ప్రాక్టీసు పెట్టడం నచ్చలేదు. ఆనందరావుని అందరికంటే బాగా అర్థంచేసుకున్నది నేనేనేమో నన్న అహంకారం నాకు అప్పుడప్పుడు కలుగుతుంది.

"ఎందుకు లెస్తురూ? సర్వీస్‌లో చేరిపోక" అన్నానే కాని నామాట వింటాడన్న నమ్మకం మాత్రం లేదు.

నిజానికతను ఎవ్వరిమాటా వినడు.

"సర్వీసులో చేశే బదులు సన్యసించటం మంచిది. ఒకడి చేతికింద నేను ఛస్తే పనిచెయ్యను. పైగా మంచా లమ్ముకోవటం, మందు లమ్ముకోవటం ఛీ! ఛీ! అట్లాంటి వెధవ

5)

పన్లు నాకు చేతకావు సరికదా మరోటి చేసినా నేను సహించను. యింతకీ ప్రజలకి రియల్ సర్వీసు చేయదల్చుకుంటే ప్రైవేటు ప్రాక్టీసంత ఉత్తమం మరోటి లేదు. యింక డబ్బంటావా? డబ్బు లక్ష్యం నాకెప్పుడూ లేదు. ఉన్నవాడిస్తాడు, లేనివాడు లేదు— ఏమంటావ్?" అన్నాడు మా వారితో.

ఎవరు మాత్రం ఏమంటారు? ఎటొచ్చీ అతనెంతవరకు సాగగలడు అన్నదే మా భయం. అతని ప్రిన్సిపల్స్ ఎంతవరకు ఉపయోగపడతాయి? అన్న మా భయాలకి సమాధానం తొందరగానే దొరికింది.

హాస్పిటల్ ఓపెనింగు అట్టహాసంగానే జరిగింది.

"నీ హాస్పిటల్ ఎప్పుడూ పేషెంట్లతో పెళ్ళివారిల్లులా కలకలలాడుతూ" ఉండాలని దీవించేరు పెద్దలు.

"మా సహాయ సహకారా లెప్పుడూ ఉంటాయని" హామీ యిచ్చారు తోటి డాక్టర్లు.

పళ్ళూ, ప్రిస్క్రిప్షను పేడ్స్ పట్టుకొచ్చి మమ్మల్ని ఓ కంట కనిపెట్టమన్నారు మందుల షాపువాళ్ళూ, ఎక్స్‌రేలవాళ్ళూ.

ఇంతవరకూ బాగానే జరిగింది.

బోర్డుపెట్టెన ప్రతివాడు బిల్డింగులు కట్టలేడు కాని ఆనందరావు తను ఉంటున్న యింటికి అద్దెకూడా కట్టలేకపోయేడు.

కారణం ఫలానా అని చెప్పలేం.

అతనికి వైద్యం తెలీదా అంటే సబ్జక్టు విషయంలో అతను టెక్స్ట్ బుక్ లాంటివాడు.

దయా దాక్షిణ్యం లేదా?

ఆ మాట అతని ప్రబల శత్రువుకూడా అనలేదు. అస లతని దగ్గరకొచ్చే పేషెంట్లు మందు కొనుక్కోగలరా లేరా అన్న ఆలోచనే అతనికెప్పుడూ రాదు. వచ్చిన ప్రతివాడికీ తన దగ్గరున్నంతవరకు మందులో, టానిక్కులో యిచ్చేస్తాడు. తన దగ్గర లేకపోతే మందుల షాపులో అరువు తెప్పించి యిస్తాడు, ఎకౌంట్ తన పేర రాయించుకొని.

"లేనివాళ్ళకి నీ దగ్గరున్నవి తప్పకుండా ఇయ్యి. ఎవరూ ఒద్దనరు కాని డబ్బున్న వాళ్ళకీ, ఆఫీసర్లకీ అందరికీ ఎందుకిస్తావు? ప్రిస్క్రిప్షను రాసియిస్తే కొనుక్కుంటారు కదా? నీ కెందుకీ తద్దినం? అని మా వారోసారి చెపితే,

"ఛ! ఛ! ఎంత తప్పు! (యిక్కడ ముక్కుమీద వేలు వేసుకుంటాడు) వాళ్ళేదో నామీద గౌరవంకొద్దీ, నమ్మకం కొద్దీ పెద్దమనిషి తరహాగా వస్తే, ముష్టి మందు లివ్వడానికి ఏడిస్తే ఏం బావుంటుంది? నాపాటి డాక్టరు ఊర్లో లేక వస్తా రంటావా ఏదో ఆ గౌరవం నేను దక్కించుకోవాలి కాని..." అని మన మేదో తెలివితక్కువగా చెప్పినట్లు నవ్వేస్తాడే తప్ప, చాలామంది పెద్దమనుషులు ఆ మందులకోసమే తప్ప తనమీది గౌరవంతో రారన్న అతి చిన్న విషయం అతని కర్థంకాదు అంతే!

పోనీ మందులు ఉచితంగా పుచ్చుకుంటారు కనీసం ఫీజైనా అడుగు అంటే 'ఎంత నీచం "దేహీ" అని అడుక్కో

మంటావా? ఎవడికి బుద్ధి ఉంటే వాడే యిస్తాడు. లేదూ వాడి పాపం వాడిదే ఊరికే జబ్బు బాగుచేసిన పుణ్యమైనా దక్కుతుంది' అంటాడు.

మరంచేత కొందరు జబ్బు కుదిరేక డజను అరటిపండ్లో, అరడజను యాపిల్‌పళ్ళో టేబిలుమీదపెట్టి "థేంక్యూ డాక్టర్" అని ఓ షేక్‌హేండిచ్చి వెళ్ళిపోతారు. ఆ పళ్ళుకూడా అనవసరం అనుకున్న మరికొంతమంది ఓ సిగరెట్టు ఆఫర్ చేసి,అతను సిగరెట్లు కాల్చనందుకు 'సారీ' చెప్పి షేక్‌హేండిచ్చి వెళ్ళిపోతారు.

మందులు రాసిచ్చే అలవాటే లేదు కాబట్టి అతనికి మందుల షాపుల్లో ఎకౌంటే తప్ప వాళ్ళతో పెర్సంటేజి ప్రశ్న లేదు.

ముల్లు గుచ్చుకున్నా మూర్ఛరోజులు ఎడ్మిట్ చేసుకునే కక్కుర్తి అసలే లేదు.

ఎక్సరే వాడితో లాలూచీపడి, అవసరం ఉన్నా, లేకపోయినా ఎక్సరేలు తీయించి పేమెంటుని మాపే నీచానికి అతనికీ చాలా దూరం.

మొత్తానికేది ఏమైనా ఆనందరావు యింకో ఆర్నెల్లు గనక ప్రాక్టీసు కొనసాగిస్తే యింట్లోవున్న సామాను అమ్ముకు తినాలన్న విషయం మాత్రం మాకర్థం అయింది.

ఆనందరావుని నయానో, భయానో ఒప్పించగలిగేది మా వాళ్ళేరే ఇంతవరకు నువ్వు చేసిన ప్రజాసేవ చాలు అని నచ్చచెప్పి ఆనందరావుచేత బోర్డు మూయించేసేరు.

"సర్వీసులో చేరాలంటే ఒకటే పలుకుబడైనా ఉండాలి. డబ్బైనా ఖర్చుపెట్టాలి. నాకు రెండూ లేవు. ఒకవేళ ఉన్నా నాకు యిష్టంలేదు" అని కూర్చున్న ఆనందరావుచేత దగ్గరుండి అప్లికేషను పెట్టించి, తనే స్వయంగా పోస్టు చేసేరు మావారు.

అయితే పలుకుబడి ప్లస్ డబ్బు ఖర్చుపెట్టింది ఆనంద రావు మాంవ. కేవలం తన ప్రతిభవల్లే ఉద్యోగం వచ్చిందని ఆనందరావు నమ్మకాన్ని మే మెవ్వరం పాడు చెయ్యదల్చుకో లేదు.

7

పెళ్ళి కాకముందు అరుణకీ,
తరవాత అరుణకీ పోలిక పేరొక్కటే.
అప్పటి అరుణ,
పారుతున్న పిల్లఏరు.
నవ్వుతున్న వెన్నెల.
ఆకాశంలోంచి పారే జలపాతం.
గులాబీ గుత్తి.
ఇప్పుడో.
ఎండిపోయిన ఏరు,
తుఫానులో ఆకాశం,
వాడిపోయిన మల్లెపువ్వు.

అరుణని చూసిన వాళ్ళెవరికైనా ఆవిడ అప్పుడే అయిన వాళ్ళందర్నీ పోగొట్టుకున్నంత పరమ దీనంగా కనిపిస్తుంది.

కళ్ళలో ఎప్పుడూ ఏదో భయం.

మాటల్లో ఎప్పుడూ తడబాటు.

ఆనందరావు యీవిడ్ని కాల్చుకు తినడం లేదు కదా! ఛాదస్తపు మొగుడు చెబితే వినడు, చెప్పేదాకా ఒగ్గడని. కన్నతల్లితో కూడా నోరు విప్పనంత గుంభన అరుణది.

ఆ వేళంతా సినిమా ప్రోగ్రాం వేసుకున్నాం నేనూ, మా వారూ వెళ్ళేసరికి ఆనందరావు రెడీగానే ఉన్నాడు. అరుణ యింకా ఏదో సర్దుతూనే ఉంది.

"ఎందుకలా ఎప్పుడూ ఏదో పనిచేస్తూనే ఉంటావు?" అన్నాను.

అంత సుళువుగా తొణుకుతుందా?

"ఊరికే కూర్చుంటే ఏం తోస్తుంది?" అంది అతి మెల్లిగా.

"బావుంది ఏ పనీ లేనప్పుడు ఏం చేస్తాం?"

"బద్ధకం సగం దరిద్రంట" అంది.

"మిగతా సగం దరిద్రం ఏవిటెది?" విసుక్కున్నాను.

"మీ కర్థంకాదు" అంది ఎపోలజెట్టిగా నవ్వుతూ.

ఎందు కర్థంకాదు? బాగానే అర్థం ఔతుంది. ఆనంద రావు గురించి ఈవిడ నాకు చెప్పాలా? అందులోనూ అరుణ

నాలా నోరుగలదికూడా కాదు. మనం పది మాట్లాడితే ఒకటి మాట్లాడుతుంది.

"పండుగకి పుట్టింటికి వెళ్తావా? ఇక్కడే ఉంటావా?" అన్నాను. పుట్టింటి పేరెత్తితేనైనా హుషారుగా ఉంటుందే మోనని.

"చిన్నపిల్లనా ఏఁవిఁటి?" నవ్వింది నీరసంగా.

"వాళ్ళ అబ్బ పిలిస్తేకదా? అంత మర్యాదే ఈ మానవుడికి వుంటే ఈవిడ్ని పట్టగలమా?" అందుకున్నాడు ఆనందరావు.

"అల్లుడు కాబట్టి మీకు ఆహ్వానం కావాలేమోకాని, ఎవరి అమ్మ, నాన్న దగ్గరికి వాళ్ళు వెళ్ళటానికి బొట్టు పెట్టి పిలవాలా?" సమర్థించబోయేను.

"బొట్టుపెట్టి పిలవక్కర్లేదు కాని ఓ కార్డుముక్క చాలు"

"ఇంతకీ నీకు పోష్టింగు ఎక్కడొస్తుందనుకుంటున్నావురా" అని మాట తప్పించబోయేరు మావారు.

ఆనందరావు మాట తప్పడు. ఒకర్ని తప్పించనివ్వడు.

"ఎక్కడో వేస్తారులెస్తూ" అని మావారికి జవాబుచెప్పి "నా యిల్లే అయినా నే నెప్పుడూ మంచినీళ్ళుకూడా దేహీ అని అడగను. ఏం అరుణా! ఎప్పుడైనా అడిగేనా .... అన్నమైనా పెడితే తింటాను, లేకపోతే లేదు. అది నా మెంటాలిటీ. .." అంటున్న ఆనందరావుని ఏం అనాలో నా కర్థం కాలేదు.

ఏం మనిషి? అమాయకత్వవా? అహంకారవా?

కట్టుకున్న పెళ్ళాన్ని అన్నం పెట్టమనడం అడుక్కోవటవా?

అరుణ ఎప్పుడూ అలా డిప్రెషన్లో ఉండడానికి కారణం అప్పుడు తెలిసింది నాకు.

అరుణలో మాత్రం పైకి ఏ ఫీలింగ్సు లేవు.

"సినిమాకి టైము పోయినట్టుంది" అంటూ లేచేను. అంత సుళువుగా లేస్తే ఆనందరావే కాడు.

"మరేం ఫరావాలేదు. మహా మిస్ అయితే న్యూస్ రీల్ మిస్ అవుతాం. అంతకంటే రసవత్తరమైన మా మావ కథ చెప్తాను. కూర్చోండి. ఈలోగా మరోసారి కాఫీ తాగండి" అని అరుణ వేపు తిరిగి "ఏం పిల్లా మీబాబు సంగతి చెప్పనా?" అన్నాడు పెర్మిషనుకోసం అన్నట్టు.

మాట్లాడలేదు అరుణ.

"మాకు తెలీని మనిషి గురించి చెప్పినట్టు చెప్తావేం? అతను నాకు బాగా తెలుసు. నువ్వేం చెప్పనక్కర్లేదు".

కాని ఆనందరావు తను చెప్పదల్చుకున్నది చెప్పందే కదలడు. అతన్ని ఆపటం ఎవ్వరితరంకాదు.

"నీకు తెలిసింది మిలియనువంతు. ఇహిహి అని నీ ముందు చేతులు కట్టుకొని నిల్చుంటే మెత్తనివాడనుకున్నావేమో. అలా చేతులు కట్టుకొని నిల్చునే పీకలు మార్చేస్తాడు. ఒట్టి లుచ్ఛా. కావాలంటే స్వంతకూతుర్నుంది అడుగు.

అఫ్కోర్స్. ఆవిడకి కొంచెం బాధగానే ఉంటుందనుకో, కాని ఏంచేస్తాం. నిజం ఎంత భయంకరంగావున్నా భరించక తప్పదు..."

నిజం మాట అతనెరుగునుగాని, నాకుమాత్రం ఆ పరిస్థితి భయంకరంగానే ఉంది.

అరుణ తండ్రి ఎలాంటివాడైతే మాకెందుకు? ఆమాట కొస్తే ఆనందరావు తండ్రిమాత్రం ఏమంత మంచివాడు? భూతద్దంపెట్టి వెతికితే ప్రతిమనిషిలోను అంతో యింతో చెడ్డ ఉంటుంది. మన కిష్టమైన వాళ్ళయితే క్షమిస్తాం. యిష్టంలేక పోతే తిడుతాం. ఎంత ప్రాణస్నేహితులవైనప్పటికీ, ఆవిడ తండ్రి నిజంగానే ఒకవేళ చెడ్డవాడైనా మాముందు అతన్నలా తిట్టడం ఆనందరావు నిజాయితీకి నిదర్శనం ఔనో కాదో కాని అరుణపట్ల మాత్రం అన్యాయం ఔతుంది. అరుణే గనక "నీ బాబుమాత్రం తక్కువవాడా?" అని వుంటే? కాని అరుణ నోరెత్తదన్న భరోసా అతనికుంది.

అతనికేగనక నాలాంటిది దొరికుంటే?

ఏవుంది? రోజూ రామ రావణయుద్ధం అయ్యుండేది.

అరుణ కంట్లో తడిపొర స్పష్టంగా కనిపిస్తోంది.

అయినా ఆనందరావు ఆగలేదు. "నేనెందుకు అతని దగ్గర అర్ధరూపాయికూడా పుచ్చుకోనో తెలుసా. పరమ పాపిష్టి డబ్బు".

"అది న్యాయార్జితం అయితే పుచ్చుకునేవారా?" అన్నాను ఒళ్లుమండి.

ఏమిటీ వెర్రి ప్రశ్న అన్నట్టు నవ్వి "కాదు కాబట్టి ఆ ప్రశ్నే లేదు. ఒక్కసారి ఒద్దు మొర్రో అన్నా, వినకుండా ఒక ఉంగరం యిచ్చేడు. ఎంత ఏడుస్తూ పెట్టేడోగాని ఆర్నెల్లు తిరక్కుండానే పోయింది. యామ్ ఐ రాంగ్" మళ్ళీ అడిగేడు అరుణని. వెర్రినవ్వే ఆవిడ సమాధానం.

"ఆ బాబుకి కూతురే యీవిడ. బుర్రబద్దలు కొట్టుకో, సమాధానం చెప్పదు. జీన్స్ ఎక్కడికి పోతాయి?"

ఆనందరావంటే ఎంతో అభిమానం ఉన్న మావారి కూడా దుర్భరం అనిపించింది. "ఒరే పిచ్చిపిచ్చిగా మాట్లాడకు. పెళ్ళికిముందు నీ కివన్నీ తెలీవా? అప్పుడేమైంది నీ బుద్ధి? యింతకీ అతనెలాంటివాడైతే నీకేం. నువ్వు పెళ్ళిచేసుకొన్నది అతన్ని కాదు."

అరుణ యిప్పుడే వస్తానని లోపలికి వెళ్ళిపోయింది. కన్నీళ్ళు ఆపుకొనడానికని మా కందరికీ తెలుసు.

"...హేవ్ సమ్ డీసెన్సీ. మా ముందు అలా అనడం ఏం బావులేదు. కొంచెం మర్యాద నేర్చుకో" అని చీవాట్లు పెట్టేరు.

"ఛ! ఛ! నాకు ఆవిడ్ని బాధ పెట్టడం యిష్టం అనుకుంటున్నావా? నా కావిడంటే ఇష్టంలేదా ఏమిటి? ఎటొచ్చీ మా నాన్న మహాత్ముడు అనుకుంటోంది. ఆవిడ కళ్ళు తెరి

పించటం నా ధర్మం. 'మా బాబు లుచ్ఛా' అని ఆవిడ ఒప్పు కున్ననాడు మళ్ళీ నేను ఆ పేరెత్తితే ఒట్టు.. సినిమాకి టైమైనట్టుంది. పోదాం పదండి" అంతవరకు ఏదో సినిమా కథ చెప్పినంత యీజీగా అంటున్న ఆనందరావుని నేను సగమే అర్థం చేసుకోగలిగేనేమో అనిపించింది.

8

అనగనగా ఒక ఊరు.

ఆ ఊరు కొక పంచాయితీ.

ఆ పంచాయితీ కొక ప్రెసిడెంటు.

ఆ ప్రెసిడెంటు కొక పాలేరు.

ఆ ప్రెసిడెంటుకీ, పాలేరుకీ ఒక జాయింటు ముండ.

ఇందులో ఏ ఒక్క దానికీ ఆనందరావుకి అభ్యంతరం లేదు. నిజానికి ఆనందరావు ఆ ఊరి గవర్నమెంటు డాక్టరుగా వచ్చిన తరవాత బీద, బిక్కీ అంతా "దేవుడిలాంటి డాక్టర"ని చేతులెత్తి దణ్ణం పెట్టేరు.

"గడ్డివాము దగ్గర కుక్క"లా తను తినడు. ఎదుటివాణ్ణి తిన నివ్వడని హాస్పిటల్ స్టాఫ్ తిట్టుకున్నారు.

"డబ్బుకి లొంగనివాణ్ణి యింతవరకు మేము చూడలేదు. చూద్దాం" అనుకున్నారు ఊరి పెద్ద మనుష్యులు.

అయితే ఆ చూసే అవకాశం అంత వేగం వస్తుందని వాళ్ళూ అనుకోవడం లేదు. ఆ అవకాశం ఎలా వచ్చిందంటే...

ప్రెసిడెంటుగారి, పాలేరుగారి జాయింటు ప్రియురాల్ని ఎదుటి పార్టీవాళ్ళు ఎత్తుకుపోయేరు. ఎత్తుకుపోయిన వాళ్ళేం చేశారో తెలీదుకాని రెండ్రోజులు పోయేక మాత్రం "పోవే ముండా" అన్చెప్పి మళ్ళీ ప్రెసిడెంటుగారి దగ్గరికి పంపించేశారు.

రావణుడు ఎత్తుకుపోయిన సీతకి రాముడు అగ్ని పరీక్ష పెట్టేడు.

ప్రతిపక్షాలు ఎత్తుకుపోయిన ప్రియురాలికి ప్రెసిడెంటుగారు డాక్టరు పరీక్ష పెట్టేరు.

అలనాటి అగ్ని దేవుడు సీతని పునీత అన్నాడు.

ఈ నాటి ఆనందరావు అంత మాట అనలేదు కాని ప్రెసిడెంటుగారి కాకవల్సిన మాటకూడా అనలేదు.

"రేప్ కేసు" అన్నారు ప్రెసిడెంటు మనుషులు.

"మెడికల్ సర్టిఫికెట్" తెమ్మన్నారు పోలీసులు.

"ఇమ్మన్నారు" ఆనందరావుని ప్రెసిడెంటు మనుషులు.

"రేటెంతో" కూడా కనుక్కు రమ్మన్నారు ప్రెసిడెంటుగారు.

"రేపూ లేదు, రేటూ లేదు. పంచాయితీ ప్రెసిడెంటు కాదు అమెరికా ప్రెసిడెంటు వచ్చి అడిగినా దొంగ సర్టిఫికెట్టు యివ్వను" పొమ్మన్నాడు ఆనందరావు.

మరైతే సామాను సర్దుకోమన్నారు ప్రెసిడెంట్లుగారు,

"సర్దుకోవడానికి నాకేం సామాను లేదు. "సిరికిం చెప్పడు" లాగ స్లేట్ చేత్తో పట్టుకొని వెళ్ళిపోవటవే" అన్నాడు ఆనందరావు.

వీళ్ళ వాగ్వాదం యిలా జరుగుతూ ఉండగా....

పోలీసులకేం తోచలేదు.

"రేప్ కేసంటారు" వీళ్ళు.

"కాదంటారు" వాళ్ళు.

"సర్టిఫికెట్ యివ్వనంటా"డా కుర్ర డాక్టరు.

"నిజానికి అదేం పెద్ద పతివ్రత కనకా "అయ్యో" అనుకోవడానికి కాకపోతే, ఇప్పుడు బాగా డబ్బు దులవగల ఛాన్సు మరంచేత."

"ఇలాంటి దొంగ ఎదవ కేసులెట్టి పరువుగల ఆడదాన్ని బజారుపాలు సేద్దారనుకున్నారేమో! ఇదుట్టి అబద్ధం అని ఆ గుంట డాక్టరుగాని ఒక్క కాయితం ముక్క యిచ్చే ఉంటే మరింక మీ అందర్నీ మూసెయ్యాల. ఏటంటారు?" అన్నారు ప్రెసిడెంటు మనుషుల దగ్గరికి వెళ్ళి.

"బాబ్బాబు, దాని 'మానానికి' భంగం అయిందాలేదా అన్న అంశం ప్రెసిడెంటుగారు, వారి పాలేరు నిర్ణయించుకుంటారు. మమ్మల్ని వదిలీ" అని వాళ్ళు పోలీసుల జోళ్ళు, జేబులు పట్టుకున్నారు.

ఆ తరవాత ప్రతిపక్షాల దగ్గరకెళ్ళి "దొంగ వెధవల్లారా ఒక ఆడదాన్ని అన్యాయం చేసి ఊరేగుదాం అనుకుంటున్నారా?

ఈ వేళ ఇది అయింది, రేపు మరొకర్తె పోతుంది. ప్రెసిడెంటు ఊరుకున్నా మేము ఊరుకోం. అసలు మేము ఉన్నది దేనికి? ఏటంటారు?" అన్నారు.

"బాబ్బాబు, మా బుద్ధి గడ్డితింది. ఎవరో ఏదో ఎత్తుకెళ్ళమంటే ఎత్తుకెళ్ళేం కాని ఆ మాత్రం రంభ మాకు దొరకదనా? మమ్మల్ని ఒదిలీ" మని వాళ్ళూ జోళ్ళు, జేబులూ పట్టుకున్నారు.

మొత్తాని కెలాగైతేనేం పోలీసుల పుణ్యంవల్ల "నయం. అదసలే వెర్రిముండ. ఆ వెర్రిదాని మాటలు నమ్మి కోర్టుకి ఎక్కలేదు" అని గాఠిగా లెంపలేసుకొని పెట్టిన పిటీషను ఉపసంహరించుకున్నారు ప్రెసిడెంటుగారు.

మరింక ఆనందరావు సామాను-ఉన్నా, లేకపోయినా-సర్దుకోవలసిన అవసరం లేకపోయింది.

"ఛీ! ఛీ! యిలాంటి డర్టీ పోలిటిక్స్ ఉన్న ఊళ్ళో నేను ఛస్తే ఉండను" అనుకున్నాడు ఆనందరావు. పదిమంది ఉన్నచోట పాలిటిక్స్ ఉంటాయనీ, పాలిటిక్స్ ఉండాలే గాని అవి డర్టీగానే తప్ప మరోలా ఉండవని తెలీక.

"తథాస్తు" అన్నారు అక్కడి డి. యం. ఒ. గారు. యినస్పెక్షనుకి వచ్చి.

ఆ డి. యం. ఓ. గారు వారి సతీమణిని విడిచి అర క్షణం కూడా ఉండలేరుట. అంచేత ఆయన ఒక్క బ్రాత్రూము మినహాయించి తను ఎక్కడికి వెళితే అక్కడికి తీసికెళ్తారు

ఆవిడ్ని. మరంచేత ఆయన ఆనందరావు హాస్పిటల్ యిన స్పెక్షనుకూడా "తన వెంట సిరి..." అన్న విష్ణుమూర్తిలా భార్యాసమేతంగా మందీ మార్బలం వెంట రాగా వేంచేశేరు.

అందరి ఆఫీసర్లలాగే ఆయనా ఆ ఊరి గెస్టహౌస్‌లో విడిది చేసి ఆనందరావుకి కబురు చేశేరు రమ్మని— "యినస్పెక్షను హాస్పిటల్‌కి, గెస్టహౌస్‌కి కాదు" అన్నాడు ఆనందరావు గెస్టహౌస్‌కి మాత్రం వెళ్ళలేదు.

ఆ డి.యం.ఓ. గారింకొక ఏడాదిలో రిటైరై పోతారు. "సర్వీసులో ఉండగానే సేవింగ్సు ఎకౌంట్ పెంచాలి" అన్నది అతని మోటో.

ఆయన ఆనందరావులాంటి "బచ్చాల్ని" బండెడు మందిని చూశేడు. "కొత్తకదూ. అంచేత నీతిచంద్రిక వల్లిస్తున్నాడు" అనుకున్నవారై మొదటి తప్పుగా ఆనందరావుని క్షమింపచేశేరు. "ధర్మ ప్రభువు" అనుకున్నారు అక్కడి స్టాపంతా.

మర్నాడు పొద్దున్నే మళ్ళీ కబురొచ్చింది. "అర్జంటుగా పెద్దసైజు టూత్ పేస్టు కావాలని ఆనందరావు ప్రిన్సిపల్స్‌కి మర్యాద ఎప్పుడూ అడ్డురాదు. "పాపం ప్రయాణం హడావిడిలో మరిచిపోయి వుంటారను" కొన్న ఆనందరావు స్వంత డబ్బుతో కొని పంపించేడు. అయితే ఆ తరవాత హార్లిక్స్, బోర్న్‌విటా, కోల్డ్‌క్రీము, మల్లెపువ్వులతో సహా యిండెంట్ వచ్చింది. ఆనందరావు ఏదీ లేదనకుండా అన్నీ పంపించేడు బిల్లుతో సహా.

డి. యం. ఒ. గారు "ధర్మప్రభువు" అనిపించుకున్నా ఆయన ధర్మపత్ని మాత్రం ధర్మప్రభువురాలు (క్షమించాలి ధర్మప్రభువుకి స్త్రీలింగం తెలీదు) కాకపోవటంవల్ల, ఆవిడ ఆనందరావుని క్షమించదల్చుకోలేదు.

అప్పటికి డి. యం. ఓ. గారు ఆ ఊరొచ్చి రెండురోజులైంది. ఈ రెండు రోజుల్లో ఆయన ఊర్లోవున్న ఫ్రెండ్సింటికీ పార్టీలకీ వెళ్ళటంతోనే సరిపోయింది. హాస్పిటల్ ఉన్నవీధిలో ఆయన ఫ్రెండ్స్ ఎవరూ లేనందున ఆయన ఆ వీధిక్కూడా రాలేదు.

మూడోనాటి పొద్దున ఆయన హాస్పిటల్‌కి వచ్చేసరికి ఆనందరావు ఆపరేషను థియేటర్లో ఉన్నాడు.

"దొరగారొచ్చేరని" థియేటర్లోకి కబురొచ్చింది.

"అయితే నన్నేం చెయ్యమంటావు? బాజాలు తెప్పించాలా? మంగళహారతి యివ్వాలా? ఆయన పని ఆయన చూసుకుంటాడు. నాపని నేను చూసుకుంటాను" అని అంతలో మర్యాద జ్ఞాపకంవచ్చి "అన్నట్టు ఓ కప్పు కాఫీ యియ్యండి" అని కూడా చెప్పి మళ్ళా పనిలో మునిగిపోయేడు.

డి. యం. ఓ. గారేం చేశారో తెలియదు కాని, ఆనందరావు వచ్చేసరికి అతని గదిలోనే కూర్చుని ఉన్నారు.

ఆనందరావు మర్యాదస్తుడైతే అతను బహు మర్యాదస్తుడు. అంచేత అతను మర్యాదగానే మాట్లాడి లేచిపోయేడు! అతను వెళ్ళిన అరగంటకి కబురొచ్చింది. ఫామిలీ

ప్లానింగు కేంపు తాలూకు అకౌంటు సెటిల్ చెయ్యమని. ఇతను ఆడిటరా? ఇన్‌కంటాక్సు ఆఫీసరా? ఇతన్తో నేనెందుకు సెటిల్ చేసుకోవటం? అన్నాడు ఆనందరావు.

"కేంపు కింత" అని మామూలు ఉంటుంది. ఆ ప్రకారం పంపించేయాల్సిందే అన్నారు స్టాఫ్.

"నేను పనిచేస్తే యితని కెందుకు డబ్బివ్వాలి? పుచ్చుకోవటం అతని అలవాటేమో కాని, యివ్వటం నాకు అలవాటు లేదు. మామూలట దసరామామూలు అనుకున్నాడా" అని ఆ వచ్చినవాడ్ని తిట్టి పంపించేశేడు.

డి. యం. ఓ. గారెంతటి ధర్మప్రభువులైనా ఆ ధర్మ బుద్ధికైనా ఓ హద్దుంది. ఆనందరావు ఆయనచేత ఆ హద్దు దాటించేశేడు.

మరో వారానికి ఆనందరావుకి మేపేలో ఎక్కడా దొరకని ఊరికి ట్రాన్సఫరై పోయింది,

"ఈ ముష్టి ఉద్యోగం చెయ్యంటుంటే నువ్వే త్రోశేవు నన్నీ దరిద్రంలోకి. అయిందా సంబరం రిజైనుచేసే స్తాను." గెంతుతున్న ఆనందరావుచేత రెణ్ణెల్లు శలవు పెట్టించి వాళ్ళ వూరు పంపించేశేరు మావారు.

అదిగో, సరిగ్గా ఆ టైముకే వచ్చింది మైథిలి వాళ్ళింటికి. మరొక ఆడతోడు ఉంటే కాలక్షేపంగా ఉంటుందని అరుణ పుట్టింటివాళ్ళే పంపించేరుట మైథిలిని.

7)

చుట్టరికపు పుస్తకం తిరగేస్తే మైథిలి అరుణకి చెల్లెలో అక్కో అవుతుందని మైథిలే చెప్పింది.

చెప్పడమే కాకుండా "మరి మీరు నాకేమౌతారు" అనడిగింది ఆనందరావుని.

"వేలు విడిచా పట్టుకోనా!" అని అతనన్నప్పుడు "మీరెంత జోక్‌గా మాట్లాడుతారు" అని అతని 36 "ఛాతిని 46" చేసింది.

మైథిలి ఎన్నాళ్ళుంటుంది అన్న ప్రశ్నకి జవాబు చెప్పడం కష్టం. చక్కటి కళ్ళు, మంచి ముక్కు, అందమైన నోరు, చిన్న గడ్డం ఇలా ఏవి ఎలా ఉంటే అందంగా ఉంటాయో అలా చేసి ఆఖర్న మొహంమీద ఓ గుద్దు గుద్దినట్లుంటుంది ఆవిడ మొహం. మరీ పొడుగు కాకపోయినప్పటికీ ఆడవాళ్ళలో పొడుగనే చెప్పుకోవచ్చు.

పొడుగ్గా వున్న తాటిచెట్టు పిడుగు నాకర్షించినట్లు పొడుగ్గా ఉన్న ఆడదే మొగాడి నాకర్షిస్తుందని మొగవాడి మెంటాలిటీలని స్టడీచేసిన మైథిలి థియరీ.

"జిహ్వకో రుచి" అన్నట్టు కొందరికి పసి పిల్లలంటే యిష్టం.

కొందరికి వయసులో ఉన్నవాళ్ళంటే యిష్టం.

చాలా తక్కువమందికి ముసలి వాళ్ళంటే యిష్టం.

మైథిలికి మాత్రం పెళ్ళైన మొగాళ్ళంటే చాలా చాలా యిష్టం.

ఆవిడ స్కూల్లో యస్. యస్. యల్. సి. దాటి ఎగర లేకపోయినా జీవితంలో మాత్రం మొగాళ్ళమీద రీసెర్చి దాటి పోయింది. మరంచేత ఎలిమెంటరీ లెవెల్లోఉన్న ఆనందరావుని అర్థం చేసుకోవడానికి అర రోజుకంటె ఎక్కువ పట్టలేదు.

వచ్చిన మర్నాడు...

వంట యింట్లో ఏదో పని చేసుకుంటోంది అరుణ. ఆనందరావు ఏదో నవల చదువుకుంటున్నాడు వరండాలో కూర్చుని. "ఏమన్నా పనుంటే చెప్పు, చేస్తాను" అంది మైథిలి చిక్కు తీసుకుంటూ వెళ్ళి వంటింటి గుమ్మందగ్గర నిల్చుని.

నవ్వింది అరుణ. నిజంగా పనిచేసేవాళ్లు అడిగిచెయ్యరు. "ఇద్దరికి సరిపోయే పనేంలేదు" అరుణ. మైథిలి వెళ్ళిపోయింది చిక్కు తీసుకుంటూనే.

"ఈవిడ రోజులో సగం టైమంతా తల చిక్కుతీస్తూనే ఉంటుందేవిటో" అనుకున్నాడు ఆనందరావు దూరంగా నిల్చున్న మైథిలిని చూసి.

ఆనందరావు అనుకోవడం పూర్తి అయ్యేలోగా వచ్చే సింది మైథిలి "పేక ఆడతావా?" అంటూ.

"పేకా?" తేలుకుట్టినట్లు కెవ్వుమన్నాడు ఆనందరావు.

"ఔను పేకే" పక పక మంది మైథిలి.

"నాకు పేకంటే యిష్టంలేదు. పరమ పాడు వ్యసనం" అన్నాడు ఆనందరావు.

చిక్కు తీసిన జుత్తు ముడివేసుకుంటున్నప్పుడు పైట

కొంచెం పైకెళ్ళిందని తెలిసినా సర్దుకునే ప్రయత్నం ఏమి చెయ్యలేదు మైథిలి. ముడివేసుకోవడం అయ్యేక "వ్యసనవా? ఏది వ్యసనం కాదు! మీరెప్పుడూ అలా చదువుతూనే ఉంటారు. అది వ్యసనం కాదా?" అంది పక్కనున్న కుర్చీలో కూర్చుని.

ఆనందరావుకి ఆశ్చర్యం వేసింది. తనకి వ్యసనాలా? "ఇది అలవాటు, అంతే" అన్నాడు.

"అదేలెండి. మనకైతే అలవాటు అంటాం, ఎదుటి వాడికైతే వ్యసనం అంటాం. అంతే!"

"అంటే పేకాట చెడ్డ అలవాటు కాదంటారా?" చంటి పిల్లాడు కాఫీ తాగకూడదా అన్నంత అమాయకంగా అడిగేడు.

"మంచి, చెడ్డ అనేవి విడి విడిగా ఉన్నాయంటారా?" ప్రతిదాంట్లోను మంచి, చెడ్డ రెండూ ఉంటాయి. అవి మనం తీసుకున్న మోతాదునిబట్టి ఉంటుంది. మాట వరసకి, నిద్ర మాత్రలు ఒకటో, రెండో వేసుకుంటే హాయిగా నిద్రపోతాం. అన్నీ ఒకేసారి మింగేస్తే చచ్చిపోతాం. విషమైనా తగిన మోతాదులో తీసుకుంటే ఏం చెయ్యదు. ఏవంటారు?"

ఇంతవరకు ఆనందరావు దగ్గర మంచి, చెడ్డలమీద లెక్చరిచ్చిన వాళ్ళెవరూ లేరు. అంచేత మైథిలి ధైర్యానికి అతను ఆశ్చర్యపోయేడు. ఆశ్చర్యంతోపాటు ఆవిడ థియరీ మంచిదేనేమో నన్న అనుమానంకూడా కలిగింది.

నిజానికతను అప్టరాల్ పేకాట్ల గురించి అంత సీరియస్‌గా

ఆలోచించలేదు. పుట్టినప్పటినుంచి పేకాట మంచిది కాదు అని విన్నాడు తరవాత కేవలం పేకాటవల్లే నాశనం అయిపోయిన ఒకరిద్దర్ని చూసి తను విన్నది నిజమని నమ్మేడు. అందులోనూ ఆడవాళ్ళు పేకాడ్డంమీద అతని కంత సదభిప్రాయం కూడా లేదు యింతవరకు.

మరికొంచెం ఎడ్యుకేషన్ అవసరం అనుకున్నదై మళ్ళీ ప్రారంభించింది. "ఇప్పుడు మనిద్దరం ఉన్నాం. కాలక్షేపం కావాలి. నాకు పుస్తకాలంటే యిష్టంలేదు. మరి కొంతసేపు పేకాడితే వచ్చే నష్టం ఏమిటో ఒక్కసారి చెప్పగలరా?"

నష్టం ఏమిటో ఆనందరావుకే తెలీలేదు. కాని తన నమ్మకాన్ని అంత సులువుగా వదలడం అతని కిష్టంలేదు.

"పేక ఒక్కటే ఆడాలని ఎక్కడుంది? కారమ్సు ఆడుకో వచ్చు..."

"చింతపిక్కలాడుకోవచ్చును, గవ్వలు ఆడుకో వచ్చును. మనం చిన్నపిల్లలమా ఏమిటి? పైగా వాటిలో థ్రిల్ ఏముంటుంది?"

మైథిలి నవ్వుకి ఆనందరావులోని అహం కస్సుమంది.

"పేకలో వున్న థ్రిల్ ఏమిటో?" అన్నాడు.

"ఆడాలికదా మీకు తెలీడానికి?" అని ఆనందరావు మొహంలోకి చూసిన మైథిలి "ఇదే కరెక్టు టైము" అని పించింది.

అంచేత "ఓ పని చేద్దాం. ఈ వేళ సరదాగా ఆడదాం.

మీకు ఏ మాత్రం చెడు కనిపించినా, ఏ మాత్రం థ్రిల్ లేక పోయినా రేపటినుంచి ఆడొద్దు. ఏ విషయం గురించైనా మంచి, చెడ్డలు నిర్ణయించడానికి ఆ విషయం గురించి క్షుణ్ణంగా తెలియాలి. ఒప్పుకుంటారా?" అన్న మైథిలితో ఒప్పుకున్నాడు ఆనందరావు.

మైథిలి చాకచక్యమో, ఆనందరావు తెలివితేటలో తెలీదుగాని పేకలో ఎన్ని ముక్కలుంటాయో తెలీని ఆనంద రావు అరగంటలో పేకాట క్షుణ్ణంగా నేర్చుకున్నాడు.

వంట ఇంట్లో పనై పోయి వరండాలో కొచ్చిన అరుణకి పేకాడుతున్న ఆనందరావుని చూసి నోట మాటరాలేదు.

మనిషికి మార్పు సహజమే కాని ఆనందరావులోని ఈ మార్పు ఎందుకోగాని అరుణకి అంత మంచి అనిపించలేదు.

9

మొగాడి పతనానికీ, గొప్పతనానికీ కూడా వెనక ఒక ఆడది ఉంటుందిట.

ఒకరు కాకుండా వందమంది ఉన్నా ఆ మగతనం పెరగదు. ఈ గొప్పతనవూ పెరగదు.

పతనం "వైరల్" లాంటిది. అది రానంతవరకే మన ప్రతిభ, పచ్చేక మరింక ఏ మందులూ లేవు.

ఆనందరావు గొప్పతనం వెనక ఏ ఆడదీ లేదు.

కాని...

మైథిలి దగ్గర పేక నేర్చుకున్న ఆనందరావు, కొత్తగా సైకిలు తొక్కడం నేర్చుకుంటున్న కుర్రాడిలా తీరిక ఉన్న ప్పుడల్లా మైథిలితో పేక ఆడుతూనే ఉన్నాడు.

"ఎవడన్నాడు పేకాట వ్యసనమని! యింకా నయం. మైథిలి చెప్పకపోతే జీవితాంతం అదే గుడ్డి నమ్మకంలో ఉండే వాడ్ని. ఎంత మిస్‌లీడ్ అయిపోయేడుతను. కాలక్షేపంతో పాటు మంచి థ్రిల్ కూడా ఉంది. ఇప్పటికి పోగొట్టుకున్న థ్రిల్ చాలు. మరింక పోగొట్టుకోకూడదు" అని విచారించేడు కూడా.

ఆ మర్నాడు పనిపూర్తిచేసుకున్న అరుణ "నాకూ కూడా పంచండి" అంది చేతులు తుడుచుకుంటూ.

తుళ్ళిపడ్డాడు ఆనందరావు.

"నీకు రాదు కదా" అడిగేడు కలుపుతున్న పేక తాత్కాలికంగా ఆపి

అలవాటు ప్రకారం చిన్నంగా నవ్వింది అరుణ.

"అని నేనెప్పుడూ చెప్పలేదు".

"మరి నాతో ఎప్పుడూ చెప్పలేదే" అతనా షాక్‌నుంచి యింకా తేరుకోలేదు. అతని చేతిలో పేక తీసుకొని మైథిలి పంచుతోంది.

"అడగందే చెప్పడం నాకలవాటులేదు" అంటూ ఆనందరావు పక్కనే కూర్చుంది.

అరుణకి పేకాట వచ్చునా, రాదా అన్నది కాదు అతని బాధ. మరి తనతో ఈసంగతి చెప్పకుండా ఎందుకుదాచినట్టు? తను వెయ్యిసార్లు చెప్పివుంటాడు యిద్దరి మధ్య రహస్యాలు ఉండకూడదు అని అయినా దాన్తోనే ఉంటుంది. యిదొక్క టేనా? యింకా ఎన్నిదాచింది?

"అడక్క పోయినా చెప్పి ఉండాల్సింది"

"ఎందుకు?"

"దాచవలసిన అవసరం ఏవుంది? నా సంగతి తెలును కదా, ఎంత క్షమించరాని నేరాన్నైనా సరే వెంటనే చెప్పేస్తే క్షమిస్తాను. దాస్తేమాత్రం క్షమించలేను."

గన్రం ఎటు వెళ్తుందో రాతుకి తెలుస్తుంది.

ఆనందరావు ఎటు వెళ్తున్నాడో అరుణకి తెలును. అంచేత మాట్లాడకుండా ముక్కలు తీసుకుంది. ఆనందరావు, అవలాయకుడనీ, ఫూల్ అనీ అనుకుంటున్న మైథిలి తన అభి ప్రాయం కొంచెం మార్చుకోవడం అవసరమేమో అనుకుంది. ఆ రెండింటితో పాటు యితనికి రవ్వంత మూర్ఖత్వం కూడా ఉంది. ఇప్పుడతనికి ఫుల్‌స్టాప్ పెట్టకపోతే రసాభాస చేసేస్తాడు. అంచేత "అదంత క్షమించరాని నేరం అంటారా!" అంది.

సాధారణంగా మొగుడు, పెళ్ళాం దెబ్బలాడుకుంటున్న ప్పుడు మూడో వాళ్ళు వెళ్ళరు. ఒకవేళ అలా ఉండడం గనక జరిగితే మాట్లాడకుండా బైటికి వెళ్ళిపోతారు మరి మైథిలి అక్కడ ఉండడం నచ్చని అరుణకి ఆవిడ కలుగచేసుకోవడం యింకా నచ్చలేదు.

"పేక ఆట వచ్చునా రాదా అన్నదికాదు నాపాయింటు ఎంత చిన్న విషయం దాచినా నాకిష్టం వుండదని తెలిసికూడా నాదగ్గర దాచడం వుందే డోన్ట్ లైక్ యిట్" అన్నాడు ఆనందరావు. పంచిన ముక్కలు మౌనంగా పేర్చుకుంటోంది అరుణ. మళ్ళీ మైథిలే అందుకుంది "అసలు మీకు దేన్నీ లైట్‌గా తీసుకోవడం రాదా? యింత చిన్న విషయానికి యింత పెద్ద పోస్టుమార్టమ్ అనవసరమని నాఉద్దేశం మీకు కోపం రాదంటే ఒక్క మాటంటాను ఒక చిన్న "కామాని" కాంప్లెక్సు సెంటెన్స్‌గా చేసే చాకచక్యంలో మీకు నోబెల్ ప్రైజు యివ్వవచ్చు. చూడండి ఆనందరావుగారూ లైఫ్‌లో ప్రతి చిన్న విషయాన్ని సీరియస్‌గా తీసుకుంటే ఆఖర్న ట్రాజెడీ కాకమానదు ఆడండి అవతల ముక్కలు పంచి అర గంటైంది" అంటూ ముక్కలు అతనివేపు తోసింది.

మాట్లాడకుండా అందుకున్నాడు ఆనందరావు.

మొదట్లో మైథిలి తమిద్దరి మధ్యకి రావడం అంత యిష్టం లేకపోయినా, ఆనందరావుచేత అంతవేగం నోరు మూయించినందుకు కించిత్తు సంతోషం కలిగింది అరుణకి. అం చేత "థేంక్యూ" అంది మైథిలివేపు చూస్తూ.

ఆడదాని మనసు ఆడదానికే అర్థం ఔతుంది. ఆ "థేంక్యూ"కి జవాబుగా ఓ "నోమెన్షన్" నవ్వు నవ్వింది మైథిలి.

అరుణ తన దగ్గర తనకి పేకాట వచ్చునన్న సంగతి

దాచినందుకు కోపం యింకా తగ్గని ఆనందరావుకి యివేపీ అర్థంకాలేదు. అరుణ "థేంక్యూ" అనగానే,

"ఎందుకూ?" అన్నాడు.

"నాకింత మంచి ముక్కలు వేసినందుకు" అంది కక్కున అరుణ.

ఫక్కుమంది మైథిలి.

ఆవేశంతో అరుణతో ముభావంగానే ఉన్నాడు. అతని కోపం ఎక్కడానికి అరనిముషం పట్టదు. దిగటానికి మాత్రం ఆర్రోజులు చాలదు - యీ లోపున మరో కోపం రాకుండా ఉంటే.

అందుకే "మావారెప్పుడూ కోపం భోంచేస్తూఉంటారు. మధ్యమధ్య నన్ను నంచుకుంటూ" అంటుంది అరుణ నవ్వుతూ.

"నువ్వెలా నవ్వగలుగుతున్నావు" అని నాలాంటి వాళ్ళెవరైనా అడిగితే "అతనికి శరీరానికి ముప్పై దాటాయో లేదో నాకు తెలీదు కాని మనసుకి మాత్రం మూడేళ్ళు దాట లేదు. పసిపిల్లలేం చేసినా కోపం రాదు. అప్పుడప్పుడు చికాకు తప్ప" అంటుంది నవ్వుతూనే.

అయితే అంత నవ్వుతో గలిగిన అరుణ కూడా అప్పుడ ప్పుడు కన్నీళ్ళు తెప్పించగల చాకచక్యం ఒక్క ఆనందరావు లాంటి వాళ్ళకే ఉంటుందేమో!

మొత్తానికి ఆవేళ మరింకా పేకాడలేదు అరుణ తనకి పనుందంటూ.

ఆడమని బలవంత పెట్టలేదు ఆనందరావు, మైథిలీ.

వంటింట్లో పని చేసుకుంటున్న అరుణకి వరండాలో ఉన్న వాళ్ళ మాటలు వినిపిస్తున్నాయి.

"కొంతమంది బతుకులు అంతే" అంటున్నాడు ఆనందరావు గాలిలో చేయి వేదాంత ధోరణిలో ఊపుతూ. ఆ క్షణాన అతని మొహం చూసిన వాళ్ళెవరికైనా "అయ్యో పాపం, పెళ్ళాం పోయింది కాబోలు అనో లేకపోతే "ఉద్యోగం ఊడిపోయింది కాబోలు" అనో అనుమానం రాక మానదు.

"యిప్పుడు మీకు వచ్చిన కష్టం ఏమిటో" అడిగింది సోఫాలో కూర్చుని కాళ్ళూపుతూ.

ఆనందరావు మొహంలో యింకా దైన్యం వచ్చింది. యీ సారి చూసినవాళ్ళు "పెళ్ళాం పిల్లలు ఒక్కసారే పోయేరు పాపం" అనుకుంటారు. "ఆవిడ అహంకారం చూసేరా? పోనీ "సారీ" అనైనా అన్నదంటారా! ఎంత తప్పుచేసినా "సారీ" చెప్పి "అయ్యో నాది తప్పైపోయింది" అంటే క్షమించే మంచితనం నాలో ఉందని తెలుసు. అయినా "వీడెవడు" అన్న నిర్లక్ష్యం, అంతే" అన్నాడు.

మైథిలి ఊపే కాళ్ళని కొంతసేపు ఆపింది.

"ఆవిడకి తను చేసింది తప్పని అనిపిస్తేకదా మీకు "సారీ" చెప్పడం."

"నేను చెప్తే నమ్మకం ఉండదా. నే నెప్పుడూ పొరపాటు పడనే."

"అని మీ రనుకుంటున్నారు. మిగిలిన వాళ్ళుకూడా అనుకోవాలికదా."

మళ్ళీ నిట్టూర్చేడు ఆనందరావు, "కాదెండి కొందరి బతుకులంతే. మంచిగా బతుకుదామన్నా బతకనివ్వరు" అంటూ నీరసంగానే తీసుకున్నాడు పేక.

10

మరో రెండ్రోజులు గడిచేయి.

ఈ రెండ్రోజులు ఆనందరావు కోపం భోంచేస్తూనే ఉన్నాడు.

ఆవేళ మైథిలే సినిమా ప్రోగ్రాం వేసింది.

చిత్రం. ఆనందరావుకీ సినిమాలంటే చాలా యిష్టం. గాని "ఆవిడకసలు లైఫ్‌లోనే యింటరెస్ట్ లేదు. ఎక్కడికైనా పీకకి దాడుగట్టి లాక్కెళ్ళాలి. నాకూ విసుగొచ్చి మానేశాను" అన్న ఆనందరావు వేపు జాలిగా చూడ్డంతప్ప మరేం చెయ్యలేక పోయింది.

"నేను రాను. మీ రిద్దరూ వెళ్ళిరండి" అంది అరుణ.

అరమైలు కోపం వచ్చింది ఆనందరావుకి.

"నీకసలు బుద్ధుందా? యింటికొచ్చిన అతిథి సినిమాకి వెళ్దాం సరదాగా రమ్మంటే రానంటావా? నీకసలు మర్యాద

తెలీదు. కాని నా మర్యాద కాపాడ్డమేనా నీకిష్టంలేదు. ఎంత సేపూ నీ గురించి ఆలోచనే తప్ప పక్కవాడి గురించి ఆలోచించని స్వార్థం. యిప్పుడు నువ్వు లేకుండా మేమిద్దరవే తిరిగితే ఏమనుకుంటారు?" అతనెంత మెల్లిగాఅన్నా మైథిలికి విని పిస్తూనే ఉన్నాయి.

"అయితే మీకాకావల్సింది నేను రావటం కాదన్న మాట. కేవలం మీపరువు నిలబెట్టడానికే నన్నమాట. యింతకీ అనుకోవల్సింది నేను, ఊళ్లోవాళ్ళుకాదు" అని మనసులో అనుకున్నా బైర్దేరింది మైథిలి ముందు మరో రభస యిష్టంలేక.

ఆనందరావుకి ఒక పక్కన అరుణ, మరోక పక్క మైథిలి.

ముగ్గురూ నడుస్తున్నారు.

ఎందుకో పక్కకి తిరిగిన ఆనందరావుకి....

మైథిలి జుత్తుకు నూనె రాసుకొని నాలుగేళ్ళయింది.

ఆవిడ జడ అల్లుకుందో, విప్పుకుందో చెప్పడం కష్టం.

ఆవిడ జుత్తెప్పుడూ అప్పుడే నిద్రలేచినట్టు రేగి ఉంటుంది.

వీపుమీద జాకెట్టుకీ, చీరకీ మధ్య దూరం మైలుంటుంది.

వీపుమీద్ది జాకెట్టుతో ఆడవాళ్ళ రుమాలు కూడా

కుట్టలేం. గుండెలమీంది ఒంటిపొర పైటలోంచి కనిపించవలసి నవి కనిపిస్తూనే ఉన్నాయి.

భుజంమీద పిన్ను పెట్టగా మిగిలిన పైట అలా....అలా గాలిలో ఎగురుతూ అప్పుడప్పుడు పక్కవాళ్ళకి కితకితలు పెడ్తుంది.

చీరకీ, రోడ్డుకీ మధ్యలో పాదాలుకాని, చెప్పులుకాని కనిపించవు.

ఆవిడెందుకోగాని నాలికతో అస్తమాను పెదవుల్ని తడుపుతూ ఉంటుంది.

ఆవిడ కళ్ళుకూడా వోల్టేజి తక్కువై వెలిగే, ఆరే బల్బులా - అలా టపటప కొట్టుకుంటూనే ఉంటాయి.

మైథిలిని చూసిన మహర్షికి కూడా నమస్కారం పెట్టా లనిపించదు.

ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే ఆనందరావు కళ్ళకి ఆవిడ "ది వాకింగ్ ఏంజెల్"లా కనిపించింది. ఆనందరావులోని సౌందర్య పిపాసి ఒక్కసారి ఒళ్ళు దులుపుకున్నాడు.

వెంటనే రిఫ్లెక్స్ యాక్షనులో అరుణని చూసేడు.

అరుణ ప్రతిరోజూ తలకి పులిపెడు నూనె రాస్తుంది.

నున్నగా దువ్వి, గట్టిగా అల్లిన జెడ కొరడాలా ఉంటుంది.

భుజంచుట్టూ కొంగు కప్పుకోవడంవల్ల, వీపుమీద జాకెట్టుకీ, చీరకీ మధ్య దూరం ఎవరికీ కనిపించదు.

చీరకీ, రోడ్డుకీ మధ్య కనిపించే పాదాలు పగుళ్ళతో నల్లగా ఉంటాయి.

అరుణని చూసిన ఏ మొగాడికీ కన్నుకొట్టాలనిపించదు.

"ఈ అంట్లగిన్నెతోనా తను యిన్నాళ్ళు కాపరం చేస్తున్నాను" అని మొదటిసారిగా విచారించేడు ఆనందరావు.

సినీమాహాల్లో "రుక్మిణి, సత్యభామలమధ్య కృష్ణుడిలా కూర్చున్నాడ"ని నవ్వుకుంది అరుణ. సినిమా పూర్తిగా చూసింది కూడా అరుణఒక్కర్తే. మైథిలి ఆనందరావు తాము యిదివరకు చూసిన సినీమాల గురించి మాట్లాడుకున్నారు.

గమ్మత్తు, ఆనందరావు కిష్టమైన హీరోనే మైథిలికీ యిష్టంట. మైథిలికి యిష్టమైన పాటలంటే ఆనందరావుకి పిచ్చట. ఆనందరావుకి నచ్చని సినీమాలు మైథిలికి హారిబుల్. మైథిలి కిష్టమైన "సాయంత్రాలు అలా బీచిలో కూర్చుని, సముద్రం వేపు చూడ్డం" ఆనందరావుకి వండర్ ఫుల్ సినీమా పూర్తి అయ్యేసరికి యిద్దరివీ, అభిరుచులూ, అలవాట్లూ, యిష్టాలూ, అయిష్టాలూ అన్నీ ఒకరివి ఒకరికి అర్థం అయిపోయేయి.

అయితే యీ యిద్దరూ అరుణకి పూర్తిగా అర్థం అయిపోయేరన్న విషయం మాత్రం వాళ్ళకి తెలీదు.

ఆ రాత్రి ముగ్గురూ నిద్రపోలేదు.

11

తెల్లవారడానికింకా గంట పైముంది.

పరీక్షలు దగ్గర కొచ్చిన పక్షిపిల్లలు తెల్లవారు ఝామునే లేచి గట్టిగా పాఠాలు చదువుకుంటున్నాయి.

"ఈ వచ్చిన చదువులు చాలు. తెల్లవారుఝామునే ఓ కునుకు తీద్దామంటే ఏఁవిఁటే కాకిగోల"ని విసుక్కుంటున్నాయి ముసలి పక్షులు.

దూరంగా ఎక్కడో ఐదుగంటలు కొట్టేరు.

ఎటెండెన్సు పిలుస్తున్న మేష్టారికి,నిద్రలోనే "ప్రెజెంట్ సార్" చెప్పిన స్టూడెంటులా, ఆ గంటలు విన్న కోడి ఒకటి కునుకుతూనే "కొక్కొ-రొక్కో" అని కూసి మళ్ళీ కళ్ళుమూసుకుంది.

చిన్నప్పటి అలవాటు ప్రకారం వాకిట్లో ముగ్గులు పెడుతోంది అరుణ, పండుగరోజులు కదా అని.

"చుక్కలు సరిగ్గా వచ్చేయో లేదో, వంకలు పెడితే బావుండదు" కొంచెం వెనక్కి నడిచింది అరుణ.

ఎవరు తన వెనక నిల్చున్నారు?

దెయ్యమా? దొంగా?

"నేను" అన్న ఆనందరావుని చూసి తెల్లబోయింది.

ఆనందరావుకి పొద్దున ఏడు లోపల లేస్తే తలనొప్పి ఎనిమిది గంటల లోపలైతే "ఎవరైనా చంపేద్దాంవన్నంత

కోపం" వస్తాయి. ప్రాణంమీదికొస్తే తప్ప అతన్నెవరూ పొద్దున్నే లేపరు.

"సన్ లైట్ చాలా బావుంటుందిట" అన్నాడు ఆనంద రావే.

"మైథిలి చెప్పిందా?" అని అడుగలేదు అరుణ. మాట్లాడకుండా చుక్కలు కలుపుతోంది.

"అరె, నువ్వు పెట్టేస్తున్నావా? నన్నూ లేపకపోయేవా నేనూ పెట్టేదాన్ని" అప్పుడే వచ్చిన మైథిలి అరుణ చేతిలో ముగ్గు కొంచెం తీసుకొని "నేను, అరుణ చిన్నప్పుడు ఎన్ని ముగ్గులు పెట్టేవాళ్ళం అనుకున్నారు? ఇంకా అరుణకి జ్ఞాపకం ఉన్నాయి కాని నే నప్పుడే మర్చిపోయేను. అప్పుడలా అరుణ దే ఫస్టుమార్కునుకోండి" అంది ఆనందరావుతో.

"ఆ ఆఖరి వాక్యం ఒక్కటే నిజం" అనుకున్నా పైకి ఏం అనలేదు అరుణ.

ముగ్గులు పూర్తయి వంటింట్లోకి వెళ్ళిన అరుణ వెన కాలే వెళ్ళేడు ఆనందరావు.

"ఈ వేళ పెసరట్లు చెయ్యకూడదూ! పాపం మైథిలి గారికి చాలా యిష్టంట" అన్నాడు స్టవు వెలిగిస్తున్న అరుణ వేపు కాకుండా గది గోడలవేపు చూస్తూ.

స్టవు అంటించింది.

"అదిగో ఆ మాట్లాడక పోవడమే నాకు పిచ్చెత్తిస్తుంది.

అయినా యింటికొచ్చిన అతిథికేం కావాలో చూడాలన్న సంగతి నీ కర్థం గాదు. అన్నీ నేనే చూసుకోవాలి. ఏమైనా అంటే నీకోపం. మొగాడ్ని ఎంతకని చూస్తాను” అని యింక డైలాగులు అయిపోయినట్టు వెళ్ళిపోయేడు.

“ఏంవిటీ మనిషి తత్వం? యింటి కొచ్చిన వాళ్ళు మనంపెట్టింది తింటారా? లేకపోతే వాళ్ళ యిష్టాలు కనుక్కొని మనం చేసి పెడతావా? యీ మనిషికి బుద్ధి ఎప్పుడు వస్తుందో అనుకున్న అరుణకి యింత వేగం వచ్చే సూచనలేం లేవని ఆ వేళ సాయంత్రం సంఘటన నిరూపించింది.

ఆ సాయంత్రం....

“యీపూట నీ మైసూరు సిల్కుచీర మైథిలిగారికియ్యి. మొన్న నువ్వు కట్టుకున్నప్పుడు చూసిందిట. చాలా బావుందని తెగ మెచ్చుకుంది. ఓసారి కట్టుకుంటే ఏమైపోతుంది?” అన్న ఆనందరావుని ఏమనాలో అర్థంకాలేదు అరుణకి.

తన చెల్లెలి పెళ్ళిలో, వదిన చీర తను కట్టుకుందని “డర్టీ హేబిట్స్, ఒకరి చీర మరొకరు, ఒకరి బాడీ యింకొకరు కట్టుకోవటం, ఐ హేట్ టిట్. తనకి బట్టలేకపోతే తలుపులేసుకుని యింట్లో కూర్చోవాలి గాని మరొకరి బట్టలు వేసుకోకూడదు. అది నా ప్రిన్సిపల్” అని పెళ్ళివారు వున్నారనైనా చూడకుండా తిట్టిన ఆ మనిషేనా యీ మాట అంటున్నది?

మైథిలికి చీర యివ్వడానికి అరుణకేం అభ్యంతరం లేదు కాని ఆనందరావులో వస్తున్న మార్పులు మాత్రం అంతగా నచ్చలేదు.

ఆడది తల్చుకోవాలే గాని, ఎంతటి మగవాడినైనా తన చుట్టూ బొక్కను తిప్పినట్టు తిప్పుకోగలదు.

యీ నీతులు, ప్రిన్సిపల్స్. సిద్ధాంతాలు, నిజాయితీలు ఎంత గట్టిగా పట్టుకుంటే, అంత వేగం తెగిపోతాయేమో!

ఆనందరావు డేంజర్ లెవల్‌కి వెళ్ళడానికి యింక ఎంతో దూరం లేదనిపించింది అరుణకి.

యితన్నింక రెండు కళ్ళతోనూ కనిపెట్టి కాపాడకపోతే తనకు దక్కడన్న భయంకూడా పట్టుకుంది.

మరో పావుగంటలో మొహం ఒత్తుకుంటున్న మైథిలి "ఏ చీరకట్టుకోను?" అంది పైకి స్వగతంతో.

ఆనందరావు మాట ఏనాడూ కాదనని అరుణ "నా మైసూరు సిల్కుచీర కట్టుకో" అంది ఆ చీర తీస్తూ.

"అబ్బే ఎందుకూ, నా చీరలు చాలా వున్నాయి. యిందులోనే ఏది కట్టుకోవడమో చెప్పు" అనలేదు మైథిలి.

"థేంక్యూ సోమచ్" అంది చీర తీసుకుంటూ. ఆ "సోమచ్" అన్న మాట అరుణ వెనకాల నిల్చున్న ఆనంద రావుకి అన్న సంగతి అరుణకూడా తెలుసని వాళ్ళిద్దరికీ తెలీదు.

ఆ చీర కట్టుకొచ్చిన మైథిలిని చూసిన ఆనందరావు కళ్ళలో మెరుపుకి అరుణ కళ్ళు జిగేల్మన్నాయి.

"అరుణా! మైథిలిగారికి ఆచీర ఎంత బావుందో చూడు" అని అతనన్నప్పుడు "పోనీ పాపం యిప్పటికైనా మనిషి బత్తె

కటం నేర్చుకున్నాడని" అరుణ పడిన ఆశ అరనిముషంకూడా నిలవ నివ్వలేదు ఆనందరావు.

"ఆవేళ అరుణ యీచీర కట్టుకున్నప్పుడు మీరు చూడ లేదు కాని, పండుగనాడు గంగిరెద్దు వుంటుందే అచ్చు అలా వుంది. పాపం అది ఆవిడ తప్పు కాదనుకోండి. వాళ్ళ బాబు అచ్చు అలాగే వుంటాడు మరి. అంతా తండ్రి పోలిక, అఫ్ కోర్సు కూతురు తండ్రిని పోలితే అదృష్టం అంటారు. నాకంటె మంచి మొగుడెక్కడ దొరుకుతాడు? అదేమిటి అలా చూస్తు న్నారు? ఆవిడేమైనా అనుకుంటుందనా? ఏం అనుకోలేదు. ఆవిడలోవున్న గొప్పతనం అదొక్కటే. లేకపోతే నేనంత ఫూల్ నంటారా?" అన్న అనందరావు ఎంత ఫూలో చెప్ప లేదు మైథిలి.

మైథిలి కోరిక మీద ముగ్గురూ ఎగ్జిబిషన్‌కి బైల్దేరేరు.

"ఐస్క్రీము తిందాం" అంది మైథిలి.

"నాకొద్దు. మీరు తినండి" అంది అరుణ. యీరేటున తన దగ్గరున్న డబ్బు సరిపోతుందా లేదా అని భయపడుతూ.

ఆనందరావుకి వైద్యం వృత్తి. మాట్లాడ్డం హాబీ. ఆడి యన్సుంటే మాట్లాడేవాళ్ళకి యిన్స్పిరేషను వస్తుంది. అడ ఆడియన్సు అయితే మరి అడగక్కర్లేదు.

ఆనందరావు వీటికి అతీతుడు కాడు.

ఐస్క్రీము తింటామని వెళ్ళిన వాళ్ళు తిరిగి వచ్చేసరికి గంటన్నరైంది, వాళ్ళకోసం గంటవరకు చూసిన అరుణకి

అలా తనొక్కర్తే ఆ స్టాల్ బైట కూర్చోవటం సిగ్గనిపించింది. ఎవరైనా పిచ్చిది అనుకుంటారో ఏమో, వాళ్ళేం చిన్నపిల్లలా ఏమిటి? తనెందుకూ అక్కడ పోలీసులా కాపలా? విసుగొచ్చి యింటికి వెళ్ళిపోయింది అరుణ.

మరో అరగంట తరువాత యింటికొచ్చేరు వాళ్ళు వస్తూనే "నువ్వు కనిపించకపోతే ఎంత గాభరా పడ్డాం అనుకున్నావు" అన్న మైథిలికి.

"నేను చిన్నపిల్లని కాను" అని మాత్రం సమాధానం యిచ్చి ఊరుకుంది అరుణ.

ఆ తరవాత భోజనం చేస్తున్నంతసేపూ ఆనందరావు అరుణ కనిపించక తను ఎంత భయపడ్డాడో, ఎలా ఫీలయ్యేడో, "పాపం మైథిలి ఎంత వణికిపోయిందో తనెలా ఆవిడ్ని ఓదార్చాడో" అసలలా చెప్పకుండా వచ్చేయటం ఎంత తెలివి తక్కువ పనో, అంతా వివరించి చెప్తూనే వున్నాడు. ఆఖర్న మాత్రం యింకెప్పుడూ యిలాంటి బుద్ధితక్కువ పన్లు చెయ్యొద్దని వార్నింగు కూడా యిచ్చేడు.

మరో రెండ్రోజులు ఎవరూ ఎక్కడికీ వెళ్ళలేదు.

మూడో నాడు మైథిలి ఒక్కర్తె ఎవరో ఫ్రెండింటికి వెళ్తానని చెప్పి బైటికి వెళ్ళింది.

"యిన్నాళ్ళు లేని ఫ్రెండు యిప్పుడెక్కడ్నించివచ్చేరు?" అనుకుంది అరుణ.

లేసు అల్లుకుంటున్న అరుణ ప్రక్కనే బుద్ధిగా కూర్చు

న్నాడు ఆనందరావు. లేసుఅల్లిక ఆపలేదు అరుణ. "మైథిలి గారు చాలా మంచి ఆవిడ కదూ" అన్నాడు లేసుని యిటు అటు తిప్పుతూ.

అల్లుతున్న లేసు ఆపి ఒకసారి తలపైకెత్తి యీ ఉపోద్ఘాతం దేనికో "అన్నట్టు నవ్వి" నాకు తెలుసు అన్నట్టు మళ్ళీ తలదించి నేలని పడిన దారం ఉండకి చూడుతోంది. అదిగో ఆ నిర్లక్ష్యమే ఆనందరావుకి చికాకు.

"నేనంటే నీకెప్పుడూ నవ్వేఅనుకో కాని అప్పుడప్పుడు కొంచెం అవతలివాడు చెప్పింది సీరియస్‌గా విను."

"వింటున్నాను" అంటూ లేసు, దారం తీసి పక్కన పెట్టింది. ఆనందరావుకి తనేమైనా మాట్లాడుతున్నప్పుడు ఎదుటవాడు అతిచిన్న పనిచేస్తూన్నా కోపంవస్తుందని అతనేం చెప్పినా "యువర్స్ ఫైత్ ఫుల్లీ" అనాలని జ్ఞాపకంవచ్చి.

"మైథిలిగారు వెళ్ళిపోతానంటున్నారు" అన్నాడు పరోక్షంలో కూడా ఎవర్నీ అమర్యాదగా మాట్లాడని ఆనందరావు.

"ఎన్నాళ్ళుంటుంది?"

"మరో నాలుగు రోజులుండమను"

"ఆ పని మీరే చెయ్యొచ్చు"

"నేనడిగితే ఏం బావుంటుంది!"

"యిదంతా బావుందా!" అన్లేదు అరుణ.

"నీదగ్గర నాకేం రహస్యాలు లేవు"

"చెప్పండి"

"ఆవిడకి నేనంటే వెర్రి అభిమానం. అంత అభిమానాన్ని నేను భరించలేను. పైగా అంత అభిమానించిన మనిషికి నేనేం చెయ్యలేక పోతున్నానే అని బాధ. నీ మంచితనంమీద నాకు పూర్తి నమ్మకం ఉంది. నాలో చిన్న చిన్న తప్పులు ఎన్ని ఉన్నా, అందరి ఆడవాళ్ళలో ఉండే జెలసీ నీలో లేదు. అందుకే నువ్వంటే నాకు యిష్టం. అరుణా...నామాటనమ్మ. ఆవిడ అభిమానాన్ని నేను భరించలేక పోతున్నాను. ఏం చెయ్యమంటావో చెప్పు..." అంటున్న ఆనందరావు చెయ్యి పట్టుకొని "ఛీ ఛీ బాధపడకండి" అని మాత్రం అనగలిగింది అరుణ.

యితను నాకు మొగుడా? చంటిపిల్లాడా? ఎంత నిజాయితీ అయితే మాత్రం ప్రపంచంలో ఎవరైనా యిలాంటివి పెళ్ళాంతో చెప్తారా? అసలు యిలాంటివి తెలిసి తెలేనట్లుంటనే యిద్దరికీ మంచిది. అంతేకాని "నేనంటే ఫలానా ఆవిడకి యిష్టం నేనూ కాదనలేను. ఏం చెయ్యమంటావు?" అని అడిగిన మొగుడికి ఏఆడదైనా ఏం జవాబు యివ్వగలదు? యింత దూరం వచ్చేక ఆగమంటే మాత్రం ఆగగలిగే శక్తి ఉందా? భగవాన్! యిలాంటి మనిషితో తను యీ జీవితం అంతా గడపాలా? యివేళ యీావిడైంది, రేపు మరొకరు వచ్చి "నువ్వంటే నాకిష్టం అంటే" మళ్ళీ యిదే కథా? దీనికి అంతె క్కడా?

అసలు ఏది ధర్మం? ఏది అధర్మం?

ఆవిడ అభిమానాన్ని కాదనడం ఆవిడ పట్ల అధర్మం అయితే, మరి అది తనపట్ల ధర్మం ఔతుందా? యీ ధర్మాధర్మ జిజ్ఞాసలో పడితే ఎక్కడ తేల్తాం?

ఏదేమైనా మైథిలి ప్రయాణం తాత్కాలికంగా వాయిదా పడింది.

ఆనందరావు అమాయకుడు కాని అరుణమాత్రం మనిషిని చూడకుండానే కడుపులో పేగులే కాకుండా, తలమీది వెంట్రుకలు కూడా లెక్క చెప్పగల సమర్థురాలు అన్నసంగతి మైథిలికి బాగా తెలుసు. ఆనందరావులో మొండితనం, మూర్ఖత్వం అమాయకత్వం ఎంతైనా ఉండుగాక. అరుణంటే మాత్రం అతనికి లోపల ఓ విధమైన అభిమానం ఉందన్న సంగతి కూడా మైథిలికి తెలుసు. అదీగాక యీ వెర్రిముండా వాడు ఎంత రహస్యం లేనివాడైనా వెధవది ప్రేమవ్యవహారం కూడా పెళ్ళాంతో సంప్రతిస్తాడు. ఆవిడ పెర్మిషను లేనిదే ఒక్కడై లాగుకూడా ఎక్కువ మాట్లాడడు. అదేం ఖర్మో? అసలావిడచూపు? "నీవ్యవహారంఅంతా నాకుముందే తెలుసు" అన్నట్టు చూస్తుంది. "నామొగుడు నాతో చెప్పందే ఏపని చెయ్యడు" అన్న గర్వం. అదోరక వెర్రిది.

అతనెందుకు చెప్తాడు?

బుద్ధిగా వింటుంది కాబట్టి,

అతనెందుకు ఆవిడ చెప్పినట్టు వింటాడు?

ఆవిడ ఏదీ వొద్దనదు కాబట్టి.

ఎందుకు ఒద్దనదు?

అప్పుడింక "నాయిష్టం" అంటాడేమోనన్న భయం.

అంతేగాని అతను చేసిన ప్రతి పనీ అరుణకి యిష్టముండి ఒప్పుకోదు. యిష్టం లేకపోయినా "తన మంచితనం" నిలుపుకోవడానికి ఒప్పుకుంటుంది.

ఏంవిటో? యిద్దరూ వెర్రివాళ్ళే అనుకుంది మైథిలి.

లేకపోతే అందరు మొగవాళ్ళలాగా అతను, అందరు ఆడవాళ్ళలాగా ఆవిడ ప్రవర్తిస్తే హాయిగా ఉండేవారు.

"సూపర్ మేన్"లా ఉండాలని ఆనందరావు కోరిక.

"స్పెషల్ ఉమన్"లా ఉండాలని ఆవిడ ఆశ.

ఎందుకూ స్పెషల్‌గా ఉండటం? అందరి ఆడవాళ్ళలాగా వుంటే వచ్చే నష్టం ఏంవిటి?

వాళ్ళిద్దర్నీ తల్చుకున్న మైథిలికి నవ్వొచ్చింది.

"ఎ పేక్ ఆఫ్ యిడియట్స్" అనికూడా అనుకుంది.

12

మైథిలి ప్రయాణం వాయిదా పడిన మర్నాటినుంచి ఆనందరావు చాలా అకవర్డుగా ఫీలవడం ప్రారంభించేడు. రహస్యాలుండకూడదన్న ప్రిన్సిపల్ ప్రకారం అరుణతో చెప్పేదేతప్ప, ఆ మర్నాటినుంచి మైథిలితో మాట్లాడుతున్న ప్రతిక్షణం అరుణ కళ్ళు తనని వెంటాడుతున్నట్టే ఉంది.

మనస్ఫూర్తిగా నవ్వలేకపోతున్నాడు. మనసారా మాట్లాడలేకపోతున్నాడు. తను తప్పు చెయ్యటం లేదన్న నమ్మకం వెనక తప్పు చేస్తున్నానేమోనన్న భయం లీలగా వెంటాడుతోంది.

ఆ తరువాత అరుణ వాళ్ళతో బైటికి వెళ్ళలేదు. వాళ్లూ రమ్మనలేదు. రోజులు ఎప్పుడూ ఒక్కలాగే జరగవు. ఒకనాటి సాయంత్రం—

"నిన్నో మాట అడుగుతాను. నిజం చెప్తావా?" అన్న ఆనందరావుని చూసిన అరుణకి గుండె ఒక్కసారి గతితప్పింది. ఆనందరావు అలా అడిగితే ఏదో కొంప మునిగిందన్నమాటే. ఇప్పుడుగాని అలవాటు ప్రకారం నవ్వి ఊరుకుంటే, ఆ మునిగిన కొంప తేలదు.

"ఏఁవిఁటి!" తన గొంతు తనకే వినిపించలేదు.

"నువ్వు నన్ను యిష్టపడే చేసుకున్నావా?"

బాంబు పేలింది.

భూమి బద్దలైంది.

ఆకాశం విరిగిపోయింది.

తను కూర్చున్నచోట నేల పగిలి తను కుర్చీతోసహా ఎక్కడికో, పాతాళంలోనికి, చీకటిలోకి వెళ్ళిపోతోంది.

ఏ ఆడది యీ ప్రశ్నకి సమాధానం చెప్పగలదు?

ఏ మొగుడికీ అలాంటి డౌట్ రాకూడదు.

వస్తే?

నిజం చెప్పినా నమ్మడు.

అబద్ధం చెప్పినా అంతే.

అరుణ గొంతుక తడారిపోయింది.

"ఇప్పుడెందుకు..." పొడిగానే అంది.

"ఎందుకంటే......జరగవలసిందేదో జరిగిపోయింది. కాబట్టి నీ మూలంగా ఒక నిండు జీవితం బలైపోయింది కాబట్టి...."

"నా కర్థం కావటంలేదు......" మాటలు కూడబలుక్కుంది.

"నీ నిజాయితీ తెలుసుకుందామని అడిగేను కాని నాకు నిజం తెలీక్కాదు. నువ్వు నన్ను చేసుకోనని వేడిచేవు మామూలుగా కాదు, అహోరాత్రాలు వేడిచావు. అయినా మీ వాళ్ళు ఒప్పుకోలేదు. కానీ ఖర్చులేకుండా డాక్టరు వస్తుంటే వదులుకొనేటంత తెలివితక్కువవాడు కాదు మీ బాబు. నువ్వానాడు నాతోనే గనక చెప్పిఉంటే యీ పెళ్ళి జరగకుండా చూసేవాణ్ణి.

మంత్రించినట్టు వింటోంది అరుణ. ఇప్పటిలో ఆ ప్రశ్న ఎందుకొచ్చిందో అర్థంకాలేదు.

"....ఇప్పుడు నేను నీ ప్రేమకోసం తపించిపోతున్నా ననుకోకు. దేహీ నన్ను ప్రేమించమా అని అడుక్కుంటున్నా ననుకోకు...కాని యిప్పుడు నీ మూలంగా మైథిలిగారి జీవితం నాశనం అయిపోయింది.ఆవిడ్ని బలిచేసే అధికారం ఎవరిచ్చేరు

నీకు? నువ్వూ ఆడదానివే. మరో ఆడదాన్ని అన్యాయం చెయ్యడానికి నీ మనసెలా ఒప్పింది?"

ఇందులో మైథిలి ప్రసక్తి ఎందుకొచ్చింది? తన పెళ్ళికీ మైథిలికీ ఏమిటి సంబంధం? అంతా అయోమయంగా ఉంది అరుణకి.

"...మైథిలి నిజంగా దేవత, అరుణా, దేవత. నీ కళ్ళకి నేను రాక్షసుడిలా కనిపించేను కాని, మైథిలి నన్ను ప్రేమించిందట...కాదు ఆరాధించిందట. కాని ఆ ఆరాధన తనలోనే దాచుకుంది. ఎందుకో తెలుసా? మనిద్దరిదీ మొదటినుంచీ అనుకున్న సంబంధం. అకస్మాత్తుగా నేను నిన్ను కాక మైథిలిని చేసుకుంటే, నీలో ఏ లోపం లేకపోతే నిన్నెందుకు చేసుకోనని నీ మీద నిందపడితే మరింక నీకు పెళ్ళికాదు. మైథిలికి చిన్నప్పటి నుంచి నువ్వంటే ప్రాణం. మరంచేత నీ కోసం నన్ను త్యాగం చేసింది. అంత త్యాగానికి నువ్వు అర్హురాలివంటావా? అసలీ మంచితనాన్ని యింత త్యాగాన్ని నేను భరించగలనంటావా?" ఆవేశంతో ఆగేడు ఆనందరావు.

తను వింటున్న దేమిటి?

సినీమా కథా?

తెలుగు నవలా?

ఈ ఆరాధ నేమిటి? ఈ త్యాగ మేమిటి?

అరుణకి బుర్ర పనిచేయడం మానేసింది.

"....వెర్రిపిల్ల, నాతో మాట మాత్రం చెప్పి ఉంటే

యింత అనర్థం జరక్కపోను. అంతే! నాలాంటి వాళ్ళు బాధలు పడ్డానికే పుడతారు. మైథిలి లాంటివాళ్ళు త్యాగాలు చెయ్యడానికే పుడతారు. కాని నువ్వు...నువ్వు మంచిదానివన్న గుడ్డి నమ్మకం నాకుండేది. అన్నీ తెలిసి, ఏమీ తెలీనట్టు నటించగలవు. నువ్వు ఒక పెద్ద యాక్ట్రెస్‌వి. మనసులో ఒకటి పైకి మరొకటి చెప్పడమే కాకుండా, చెప్పి నమ్మించగల హిపోక్రట్‌వి. నీ సుఖం కోసం పక్కవాళ్ళని నాశనంచేసే స్వార్థపరురాలికి...నీ నిజం తెలిసి నిన్నేదో బాధలు పెట్టేస్తానని మాత్రం భయపడకు. ఎంతటి తప్పైనా క్షమించే ఔదార్యం నాలో ఉంది...ఇవన్నీ నీతో చెప్పి మైథిలితో మైమరచి పోతాననీ భ్రమపడకు. "ఒకే మాట, ఒకే భార్య" అన్న నీతి వాది. అంచేత నేను నిన్నేం చెయ్యను. కాని నువ్వు చేసిన అన్యాయం ఉందే అది..." ఆవేశంతో లేచి వెళ్ళిపోయాడు.

ఆనందరావు వెళ్ళిన మరో అరగంటవరకు అరుణకి అసలు అతనేమన్నాడో సరిగ్గా అర్థంకాలేదు. ఎందుకన్నాడో కూడా అర్థం అవలేదు. ఆ తరువాత ఆ రోజంతా అతనన్న మాటల్ని అర్థం చేసుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తూనే వుంది.

నువ్వు నన్ను యిష్టపడే చేసుకున్నావా? అని కదూ అడిగేడు. ఎంత అర్థంలేని ప్రశ్న అసలు ఆడపిల్ల ఇష్టాయిష్టాలు తెలుసుకొనే చేస్తున్నారా ఏ పెళ్ళయినా? ఒకవేళ నూటికి ఏ పదిమందో అడిగినా, ఏదో ఫార్మాలిటీకి తప్పిస్తే ఆ యిష్టా

యిష్టాల్నిబట్టి ఎంతమంది నడుచుకుంటున్నారు. ఒకవేళ ఎవరైనా తనలాంటివాళ్ళు ఒద్దని వేడిస్తే మాత్రం ఎవరు వింటారు?

"నువ్వు చిన్నపిల్లవి,నీకేం తెలీదు. తల్లి, తండ్రి ఎప్పుడూ పిల్లలు సుఖపడాలనే అనుకుంటారు. పిల్లల మంచి మాకు తెలీదనుకుంటున్నావా? పెళ్ళయ్యాక అన్నీ అవే సర్దుకుంటాయి. ఈ చేసుకున్న వాళ్ళంతా యిష్టపడే చేసుకున్నారా? కాని వాళ్ళంతా లక్షణంగా సంసారాలు చేసుకోవడంలేదూ? మరం చేత పెద్దవాళ్ళమాట కాదనక శుభ్రంగా చేసుకో" అని నచ్చ చెప్పి ఊరుకోపెట్టేస్తారు.

"నాతో చెప్పలేకపోయేవా?" అన్నాడు ఎంత అసందర్భపు ప్రశ్న.

పెళ్ళికాబోయే ఒక ఆడపిల్లకి, తనని చేసుకోబోయే వాడిదగ్గరికి వెళ్ళి "నువ్వంటే నాకిష్టంలేదు, నేను చేసుకోను" అని తనంత తానుగా చెప్పగలిగేశక్తి ఉంటే ఎంతమంది బతుకులు నాశనం అవకుండా ఉంటాయో?

పోనీ ఒకవేళ తను నిజంగా తెగించి చెప్పివుంటే ఇంకెవరైనా అయితే ఏం చేసేవారో కాని ఆనందరావు మాత్రం "అదంతా నాకు తెలీదు, మా అమ్మకి మాటిచ్చేశాను మరింక తప్పను, మరింత అంతగా కావాలంటే తరవాత విడాకులు తీసుకో కాని ముందు మాత్రం ఈ పెళ్ళి ఆపకు" అని అతిమంచి కొడుకుగా అనేవాడు. ఆ తరవాత అతి చిన్న విషయాన్ని కూడా "నీకు నేనంటే యిష్టంలేద"న్న పాట పాడుతూ

మామూలుగా వుంటే సుఖంకూడా లేకుండా దాన్ని "బతుకు" అనరు.

నరకం అంటారు.

ఇంతకీ పెళ్ళిచేసుకున్నాక, తనకి అతను ఒక పసిపిల్లడు అన్న సంగతి అర్థం అయేక మరింక అతనంటే అభిమానవేం ఉంది, జాలీ ఉంది.

అతను తనతో సువర్చల సంగతి చెప్పినప్పుడు "వట్టి పసిపిల్లడేకాదు. పరమ అమాయకుడని కూడా అర్థమైంది. అప్పటినుంచి తనే అతనికి మొగదిక్కుగా ఉంటోంది. అతనిలో యీ నీతి, నిజాయితీ పిచ్చి, మంచి మట్టిగడ్డ వెర్రేకాకుండా, ఎవరేది చెప్పినా నమ్మే అతి భయంకరమైన గుణంకూడా ఉంది.

ఒకవేళ అకస్మాత్తుగా నేను చచ్చిపోతే?

ఇతని బతుకేం అవుతుంది? అన్న భయంకూడా అప్పు డప్పుడు వేసేది.

తనెప్పుడూ అతన్ని డబ్బుకోసం వేధించలేదు, డబ్బు ఆర్జించటం చేతకాదని నిందించలేదు.

పట్టు పరువులు అడగలేదు.

బంగారం నగలు కాదు కదా స్టీలు సామానుకూడా అడగలేదు.

ఇలా గడిచిపోతే చాలనుకుంది.

కాని యిప్పుడీ మైథిలి మాత్రం యిలా గడవనివ్వ

దల్చుకో లేదు. అవును, అన్నట్టు తను ఈ పెళ్ళి వద్దని గోలచేసి నప్పుడు మైథిలి అక్కడే ఉంది.

కాని ఈ ప్రేమించడం, ఆరాధించడం ఏంవిటి?

తనకి తెలీని మైథిలా!

పైగా అప్పుడేమంది? "అబ్బ అతను వట్టి సంగిరిగాడు! తను అన్నదే తప్ప, ఎదుటివాడు చెప్పింది వినడు. నీలాంటి దైతే ఓర్పుగా భరిస్తుంది కాని నేనైతే మూడ్రోజుల్లో దెబ్బ లాడి వెళ్ళిపోతాను అలాంటి పిచ్చిమొగుణ్ణి ఎవరు భరిస్తారు?" అని కదూ అంది.

అవును. ఆవిడన్న ఆ ఒక్కమాట మాత్రం నిజం!

నిజంగా పిచ్చి మొగుడే.

లేకపోతే ఆవిడ "నీ గుణాలున్నవాడు దొరికితే చేసు కుంటాను. నీ మంచి గుణాలు అన్నీ కాకపోయినా అందులో నాలుగో వంతుకూడా ఎవరికీ లేవు" అనడవ్వేంనూ, ఇతను నమ్మడవ్వేంనా?

ఇప్పుడింక తను ఏం చెప్పినా, ఎలా చెప్పినా అతనికి అబద్ధమే ఔతుంది తప్ప ప్రయోజనంకూడా లేదు. తను ఎంత చెడ్డదైనా,మంచిదైనా మొగుడు మాత్రం మరో ఆడదానితో చనువుగా తిరగడాన్ని మాత్రం ఏ ఆడదీ భరించదు. తను మామూలు ఆడది, దేవత కాదు.

తను మామూలు మనిషిగా ప్రవర్తించకపోతే తప్పు! కాని దేవతలా ప్రవర్తినందుకు ఎవరూ నిందించడానికి వీలులేదు.

అతనలా మైథిలితో తిరుగుతున్నప్పుడు, మాట్లాడుతున్నప్పుడు తను బాధపడ లేదనుకున్నవాడు బుద్ధిలేని వాడు! ప్రతిక్షణం తనలో లేనిది, మైథిలిలో ఉన్నది అతన్ని ఆకర్షిస్తున్నది ఏమిటని తను ఆలోచిస్తూనే ఉంది. తను ఎంత నరకం అనుభవిస్తున్నదీ తనకే తెలుసు! అయినా ఎవరికోసం భరించింది. అతనికోసం కాదూ! అతన్ని నొప్పించడం యిష్టంలేక కాదూ? అతన్నించి ఏం ప్రతిఫలం ఆశించింది?" అంత బాధలోనూ నవ్వొస్తుంది అరుణ.

తను అడక్కపోయినా అతను మంచి ప్రతిఫలమే యిచ్చాడు.

నువ్వు వట్టి స్వార్థపరురాలివి.

నీ అంత హిపోక్రట్ లేదు!

నువ్వో పెద్ద యాక్ట్రెస్‌వి.

ఫరవాలేదు. ఈ ఆఖరి సర్టిఫికెట్టు మాత్రం ఎందుకైనా పనికొస్తుంది.

యింతకీ యిప్పుడు తనేం చెయ్యాలి?

ఏం చేస్తే బావుంటుంది!

అతను తనని తిట్టేసిన్న బాధకంటే తను యిప్పుడేం చెయ్యాలి అన్న బాధ ఎక్కువగా ఉంది.

ఆ రోజు, ఆ మర్నాడంతా ఆలోచించి ఒక నిర్ణయాని కొచ్చింది అరుణ తను తీసుకున్న నిర్ణయం అమల్లో పెట్టడానికి ఆలశ్యం చెయ్యటం ఆవిడకి అలవాటు లేదు.

13

భూమి తన చుట్టూ తాను తిరగడానికి ఒక రోజు పడు తుందిట. అదే భూమి సూర్యుని చుట్టూ తిరగడానికి 365 రోజులు పడుతుందట.

అయితే నేను భూమిని కాను.

కాని మావారి చుట్టూ 365 రోజులూ తిరుగుతాను.

భూమి సూర్యుడి చుట్టూ ఎందుకు తిరుగుతుందో నాకు తెలీదు. నేనుమాత్రం ఆ 366 వ రోజున వెళ్ళబోయే సినీమా కోసం మావారి చుట్టూ తిరుగుతాను. "సినీమా దగ్గర కూడా సహగమనమేనా" అని మావారు విసుక్కున్నప్పటికీ.

ఆ వేళ 366 వ రోజు.

మేమిద్దరం సినీమా సన్నాహాలు చేస్తున్నాం.

అదేం శాపమోకాని ఎప్పుడూ మావారి వస్తువులే కనిపించవు. లేవగానే బ్రష్ కనిపించదు. ఆ తరువాత తువ్వాలు, యింక అలా అలా పడుకోబోయేముందు వేసుకునే కాంపోజ్ టేబ్లెట్ వరకు అన్నీ వెతకాల్సిందే.

అన్నిటికీ అన్ని నియామక స్థలాలూ వున్నా, ఏదీ దాని స్థలంలో ఉండదు.

మా యింట్లో ఎప్పుడూ ఒక సెర్చిపార్టీ రెడీగా ఉంటుంది. మావారి సామానులు వెతకడానికి.

అప్పుడు నేను మావారి బెల్టు. మా చిన్నది ఆయన రుమాలు. మా ఆఖరివాడు ఆయన సిగరెట్టు పెట్టె వెతుకుతున్నాం.

మా ఆఖరి వాడికి సిగరెట్టు పెట్టె దొరకలేదు కాని రుమాలు దొరికింది. చిన్నదానికి రుమాలు దొరకలేదు. కాని ఆ తరువాత వెతకబోయే అగ్గిపెట్టె దొరికింది. నాకు ఏదీ దొరకలేదు.

అప్పుడే వచ్చేడు ఆనందరావు.

అతను గెడ్డం గీసుకొని అప్పటికి ఆర్రోజులై ఉంటుంది.

బట్టలు మార్చుకొని బహుశా వారమై ఉంటుంది.

తల దువ్వుకొని ఎన్నాళ్ళయిందో చెప్పటం కష్టం.

ఆనందరావుని ఆ స్థితిలో చూసిన నాకు "యితని కేదైనా జబ్బు చెయ్యలేదు కదా?" అని భయం వేసింది.

"అదేమిటి అలా ఉన్నావ్? అరుణ రాలేదా? ఒంట్లో బాగోలేదా? అంతా కులాసాగా ఉన్నారా? సంగతేమిటి? మాట్లాడవేం?" అని గబగబా అతన్ని ప్రశ్నల్తో కుదిపేశారు మావారు.

అతనీ శలవులో ఉన్న దగ్గర్నుంచి ఏం జరిగిందీ మాకు తెలీదు. ఉత్తరాలు రాసే అలవాటు మాకు లేదు.

కుర్చీలో కూలబడి రెండు చేతుల్తోనూ మొహం కప్పుకున్న అతన్ని చూసిన నాకు కాళ్ళు గజగజ వణికేయి, కొంపతీసి అరుణకేమైనా...

ఆ తరవాత ఆలోచించడానికి నా మనసు ఒప్పలేదు.

"అరుణేదిరా?" కసిరినట్టే అడిగేరు మావారు.

ఆనందరావు జవాబుగా ఓకాయితం చేతిలో పెట్టాడు. అది చదివిన మావారు

"ఓరి ఫూల్!" అని మాత్రం అనగలిగేరు.

నేనూ చదివేను ఆకాగితం, అందులో....

"మీరు హరిశ్చంద్రుడైతే నాకభ్యంతరంలేదు కాని నేను చంద్రమతినికాలేను!"

అన్న రెండు లైన్లే ఉన్నాయి.

నేను, మావారు చెరో కుర్చీలో కూలబడ్డాం.

కథంతా విన్నాక ఆనందరావుని చూసి అపరిమితమైన జాలివేసింది.

అరుణని తల్చుకుని ఏడుపూ వచ్చింది. ★